

TÁJKAPOCS

SZAKMAI BESZÁMOLÓ

Táj-Kapocs az Együttműködő Közösségekért Alapítvány

2026.02.27

Közösség • Érték • Fejlődés

TÁJ-KAPOCS AZ EGYÜTTMŰKÖDŐ KÖZÖSSÉGEKÉRT ALAPÍTVÁNY

Tartalom

Vezetői összefoglaló	3
1.Intézményi alapok létrehozása	4
1.1. Menedzsment szervezet kialakítása, intézményi keretek felállítása	4
1.2. Munkaprogram és térségi erőforrás-kataszter létrehozása, fejlesztése	5
1.3. Kísérleti program eredményeinek összefoglalása	5
2. Területfejlesztési, ügynökségi „térségmenedzsment” tevékenység.....	6
2.1.Partnerségi munkacsoportok, tematikus műhelyek szervezése	6
2.2. Szakmai konferenciák és térségi tudásmegosztás	9
2.3. Célzott igényfelmérések, kutatások, területfejlesztési programdokumentumok kidolgozása.....	10
2.3.1.Önkormányzati kutatás – Települési helyzetkép és fejlesztési igények.....	11
2.3.2.Vállalkozásfejlesztési kutatás – Gazdasági szerkezet és vállalati igények.....	12
2.3.3.Ifjúsági helyzetkép és kísérleti beavatkozások eredményei.....	13
2.3.4.Kulturális híd.....	14
2.4. Projektgenerálás, projektfejlesztés:	15
3. Programszervezés	18
3.1. „Közösségünk felfedezése” – Térségi együttműködések, kommunikációt erősítő intézkedések	19
3.2. „Képessé tevés – Élethosszig tartó tanulás” – Tudás-átadás, tanácsadás, mentorálás, inkubáció.....	19
3.3 „Összekapcsolás” – komplex programok tervezése és megvalósítása.....	21
4. Pilot Akcióterv	21
4.1. Helyi gazdaságfejlesztés	22
4.1.1. „Helyben vagyunk- Adj helyet a helyinek” program	22
4.1.2. Aktív turizmus.....	24
4.1.3. Paktummal a helyi gazdaságért	25
4.2. Társadalmi és humán tőke fejlesztése	27
4.2.1. „Kulturális híd”: innovatív kulturális és közösségépítő hálózat.....	27

4.2.2. Együtt az ifjúság helyben tartásáért	29
4.2.3. „Iskolák a Tájban”: módszertani innovációk az oktatásban.....	32
4.2.4. Civil szervezetek szerepének erősítése.....	33
4.3. Települési környezet és önkormányzati kompetencia	36
5. Egyéb projektek	40
5.2. Pannon Egyetemért Alapítvány	40
5.2. INTERREG DANUBE pályázat – Partnerség fiatalok helyben tartása és letelepedésük támogatása érdekében	41
6. Együttműködő partnerek.....	42
7. Személyes egyeztetések	43
8. Kuratóriumi ülések	45
9. További megvalósult tevékenységek	46
10. Média	47
11. Mellékletek.....	49
11.1. Táj-Kapocs módszertan.....	49
11.2. Fotódokumentáció	54

Vezetői összefoglaló

A Táj-Kapocs – az Együttműködő Közösségekért Alapítvány 2023 végén jött létre azzal a céllal, hogy új minőséget teremtsen a térségi fejlesztésekben. A Közigazgatási és Területfejlesztési Minisztériummal együttműködésben 2024–2025 között azt vállaltuk, hogy bizonyítjuk: a fenntartható térségfejlesztés kulcsa az emberekben, a helyi értékekben és a partnerségben rejlik. A „Közösség - Érték - Fejlődés” alapelveire építve olyan modellprogramot dolgoztunk ki, amely a közösség- és értékalapú fejlesztést rendszerszinten értelmezi, és hosszú távon más térségek számára is adaptálható mintát kínál.

A Táj-Kapocs-modell három egymásra épülő fázisban működik:

1. Közösségünk felfedezése – bizalomépítés, közösségi kohézió, helyi identitás erősítése.
2. Képessé tevés – Élethosszig tanulás – tudásátadás, készségfejlesztés, ifjúsági és vállalkozói programok, mentorálás.
3. Összehangolt cselekvés – hálózatos projektek, közszolgáltatások összehangolása, több települést érintő akciók.

A beavatkozások három tematikus pillér mentén szerveződtek:

- Helyi gazdaságfejlesztés (helyi termékek, REL-hálózat, aktív turizmus, foglalkoztatási inkubáció).
- Társadalmi és humán tőke fejlesztése (kulturális hálózat, ifjúsági programok, oktatási innovációk, civil kapacitásfejlesztés).
- Települési környezet és önkormányzati kompetencia (kutatások, képzések, közösségi terek fejlesztése, szolgáltatásfejlesztési projektek).

A Táj-Kapocs legnagyobb hozzáadott értéke az, hogy képes volt közös gondolkodásra és összehangolt cselekvésre ösztönözni a térség szereplőit. A program nem csupán reagált a jelen kihívásaira, hanem olyan jövőképet és működési modellt teremtett, amely hosszú távon is fenntartható, és alapot ad a térségi együttműködések új korszakához.

Szakmai beszámolóink részletesen bemutatja a támogatott tevékenységek szakmai hátterét, valamint átfogó elemzést ad a megvalósítás eredményeiről és hatásairól.

Sümeg, 2026. 02. 28.

Oszkai Réka – kuratórium elnöke

1. Intézményi alapok létrehozása

1.1. Menedzsment szervezet kialakítása, intézményi keretek felállítása

A szervezetépítési folyamat és az iroda kialakítását követően 2024. március 1-vel indult el a kísérleti program operatív megvalósítása. A program szakmai irányításán és napi működtetésén a munkaszervezet, a kuratórium és a szakmai partnerek összehangoltan dolgoznak.

A kezdeti időszakban kiépítettük a működéshez szükséges alpinfrastruktúrát: létrejöttek a kommunikációs platformok és adatbázisok, elkészült az arculat, valamint elindultak a nyilvánosságot célzó kommunikációs és szervezetfejlesztési tevékenységek. Ezzel párhuzamosan megkezdődött a partnerkapcsolati hálózat tudatos bővítése, különös figyelmet fordítva a teljes működési terület lefedésére.

A szervezet létszáma 2025 végére 19 főre bővült: 4 fő megbízási jogviszonyban, 15 fő munkaszerződéssel dolgozik, közülük 13 fő jelen projekt keretében került foglalkoztatásra. A szakmai beszámoló készítésekor a szervezet 15 fős létszámmal működik.

Központi irodánk Sümegen található (Inkubátorház Sümeg, 8330 Sümeg, Eitner út 22.), ahol munkatársaink napi szinten elérhetők. Itt biztosítunk lehetőséget partnereink számára a személyes egyeztetésre, valamint kisebb szakmai találkozók és rendezvények lebonyolítására.

A központi jelenlét mellett kiemelten fontos számunkra, hogy tevékenységünk a teljes térségben hozzáférhető legyen. Ennek érdekében kollégáink több településen is aktívan dolgoznak: Taliándörögdön, Kiscsőszön, Vasváron és a zalai térségben is jelen vagyunk. Ezzel biztosítjuk, hogy minden érintett eljárásban közvetlenül, helyben tudjuk támogatni a lakosságot, a partnerszervezeteket és a közösségi kezdeményezéseket.

Kommunikációs csatornáink:

- E-mail: info@tajkapocs.hu, valamint névre szóló e-mail címek a munkatársak számára
- Honlap: <https://tajkapocs.hu/>
- Facebook: <https://www.facebook.com/tajkapocs>
- Instagram: [@tajkapocs](https://www.instagram.com/tajkapocs)
- YouTube: <https://www.youtube.com/@AdminT%C3%A1jkapocs/videos>
- Hírlevél: 2024 novemberétől havi rendszerességgel

1.2. Munkaprogram és térségi erőforrás-kataszter létrehozása, fejlesztése

A Táj-Kapocs Alapítvány egyik leginnovatívabb fejlesztése az adatvezérelt térségi kommunikációs rendszer kiépítése. A Sales Autopilot (SAPI) alkalmazásával célzott hírlevelek, regisztrációs felületek, térségi projektötlet gyűjtések és szegmentált kommunikációs kampányok valósulnak meg, amelyek lehetővé teszik, hogy a különböző célcsoportokat – így például a fiatalokat, a vállalkozókat és az önkormányzatokat – személyre szabott üzenetekkel érjük el.

2024-ben megkezdődött a térségi szintű erőforrás-kataszter kialakítása, amely a helyi erőforrások azonosításának, rendszerezésének és hatékony hasznosításának alapját teremti meg. Az adatgyűjtés és erőforrás-kataszter létrehozása egy folyamatos feladat. SalesAutopilot felületen történik az adatgyűjtés, a projektgyűjtés és a kulturális híd – kulturális hálózatépítést és gazdaságfejlesztést célzó nyílt adatbázis összeállítása is:

Előzetes regisztráció felülete: <https://tajkapocs.hu/regisztracio/>

Táj-Kapocs Alapítvány erőforrástérkép: [itt elérhető](#)

Táj-Kapocs Alapítvány projekt ötleteket gyűjtő adatlap: [itt elérhető](#)

Jó gyakorlat-bekérő űrlap: [itt elérhető](#)

2024 márciusa óta több, mint 22 600 üzenet került kiküldésre, ami jelentősen hozzájárult a gyors mozgósításhoz és a széles körű részvétel biztosításához. Az adatvezérelt megközelítés előnye, hogy nagy lefedettséget biztosít, folyamatos visszacsatolást tesz lehetővé (megnyitási és kattintási adatok, űrlapkitöltések), valamint támogatja a programok igényekhez igazodó finomhangolását. Mindez egy hatékony, kétirányú térségi kommunikációs rendszer kialakulását eredményezi, amely a munkaprogram megvalósításának egyik kulcseleme.

1.3. Kísérleti program eredményeinek összefoglalása

A 2024–2025 közötti időszakban a program célja az volt, hogy bizonyítsa: a térségek fenntartható fejlődése csak akkor valósulhat meg, ha az ott élő emberek igényei, kapcsolati hálói és helyi értékei kerülnek a fejlesztések középpontjába. Működésünk alapja a partnerség.

A két év során egy olyan együttműködő hálózatot építettünk fel, amely több mint 400 partner – önkormányzatok, civil szervezetek, vállalkozások, egyházak, iskolák és helyi közösségek – aktív részvételére támaszkodik. A fejlesztések nem egyetlen szervezet irányításával, hanem összehangolt, közösségi alapon valósultak meg. Ez a működési logika tette lehetővé, hogy a térségben valódi, mérhető és tartós változás induljon el.

A 2024–2025-ös időszak eredményei egyértelműen igazolják a modell működőképességét:

- 3 megye, 5 járás, 125 település bevonása,

- 125 településből legalább 80 aktív részvétele,
- több ezer közvetlenül bevont lakos,
- 19 aktív munkatárs, emellett több mentor és segítő szakember bevonása,
- több, mint 400 partner bekapcsolása,
- több, mint 400 hírlevél feliratkozó,
- több száz résztvevő a műhelymunkákon, képzéseken és programokon,
- fiatalok, vállalkozók, önkormányzatok, civil szervezetek aktív bevonása,
- új együttműködések születése: civil szervezetek, önkormányzatok és vállalkozások között közös projektek indultak,
- új civil szervezetek születése: a program inspiráló hatására több településen alakultak új közösségek, egyesületek,
- 9 településen indultak el ifjúsági klubok,
- 20+ tematikus program megvalósítása, köztük műhelymunkák, látóutak, képzések, konferenciák, ifjúsági „moccantások”, Nyitott Porta Program
- 20+ országos és régiós szakmai partnerrel való együttműködés,
- 120+ fiatal bevonása,
- 14 fő az Ifjúsági Akadémia programban,
- 9 fő a Településfejlesztési Akadémia programban,
- 4 célzott kutatás,
- 18 térségi projekt előkészítése,
- 1 összefoglaló tanulmány,
- 1 online kulturális térkép létrehozása
- 15+ tevékenységünket reprezentáló kisfilm létrejötte
- 40+ sajtómegjelenés
- aktív közösségi média jelenlét.

A program eredményei egyértelműen igazolják, hogy a közösség- és értékalapú fejlesztési modell képes kézzelfogható, mérhető és tartós változást hozni. A Táj-Kapocs legnagyobb értéke az együttműködés: a különböző szektorok, intézmények és közösségek közösen alakítanak ki olyan fejlesztési logikát, amely nemcsak a jelen kihívásaira ad választ, hanem hosszú távú jövőképet is biztosít a térség számára.

2. Területfejlesztési, ügynökségi „térségmenedzsment” tevékenység

2.1. Partnerségi munkacsoportok, tematikus műhelyek szervezése

A partnerségi munkaszervezet működésének részeként állandó munkacsoportokat hoztunk létre, amelyekbe a térségen belüli és azon kívüli szereplőket egyaránt bevontuk. A

folyamatban civil központok, LEADER szervezetek, a Nemzeti Művelődési Intézet, a Paktum szervezetek, ifjúsági közösségek, kulturális- és közösségfejlesztő szakemberek és önkormányzatok is aktív szerepet kaptak. A munkacsoportok célja, hogy a térségben rendelkezésre álló, aktivizálható szereplőket – önkormányzatokat, civil szervezeteket, vállalkozásokat, intézményeket és fiatalokat – bevonják a közös fejlesztési folyamatokba, és elősegítsék a térségi együttműködések megerősödését.

Megvalósult találkozók:

- 2024.03.22. – Sümeg, Civil műhelymunka
- 2024.03.26. – Taliándörögd, Ifjúsági Műhelymunka
- 2024.03.27. – Sümeg, Foglalkoztatási és Gazdaságfejlesztési együttműködési fórum
- 2024.04.19. – Sümeg, LEADER együttműködések a Marcal-menti térségben
- 2024.04.29. – Sümeg, Kulturális együttműködések a Marcal-menti térségben
- 2024.05.21. – Sümeg, Civil műhelymunka
- 2024.06.18. – Sümeg, Foglalkoztatási és vállalkozás erősítési lehetőségek a Marcal-menti térségben
- 2024.06.26. – Taliándörögd, Ifjúsági Műhelymunka
- 2024.10.15. – Tapolca, részvétel társulási ülésen
- 2024.10.16. – Sümeg, részvétel társulási ülésen
- 2024.10.22. – Vasvár, részvétel társulási ülésen
- 2024.10.24. – Devecser, részvétel társulási ülésen
- 2024.11.08. – Vasvár, polgármesteri egyeztetés
- 2024.11.12. – Zalaszentgrót, társulási ülésen való részvétel
- 2024.11.15. – Sümeg, Kulturális híd műhelymunka
- 2024.11.25. – Sümeg, LEADER együttműködések a Marcal-menti térségben
- 2024.11.25. – Sümeg, Tapolca polgármesteri egyeztetés
- 2024.11.26. – Devecser, Zalaszentgrót polgármesteri egyeztetés
- 2024.12.04. – Csabrendek, Kulturális híd műhelymunka
- 2024.12.12. – Sümeg, Civil műhelymunka
- 2025.01.17. – Káptalanfa, Kulturális híd műhelymunka
- 2025.01.24. – Sümeg, Ifjúsági műhelymunka
- 2025.01.27. – Monostorapáti, Ifjúsági „moccantás”
- 2025.01.29. – Szentbékakálla, Ifjúsági „moccantás”
- 2025.01.30. – Alsópáhok, Ifjúsági „moccantás”
- 2025.01.30. – Zalavár, Ifjúsági „moccantás”
- 2025.01.31. – Lesenceistvánd, Ifjúsági „moccantás”
- 2025.02.04. – Balatonederics, Ifjúsági „moccantás”
- 2025.02.12. – Tapolca, Társulási ülésen való részvétel
- 2025.02.19. – Vasvár, Társulási ülésen való részvétel

- 2025.02.20. – Tüskevár, Társulási ülésen való részvétel
- 2025.02.20. – Káptalanfa, Kulturális híd műhelymunka
- 2025.02.21. – Zalavár, Ifjúsági „moccantás”
- 2025.02.24. – Rábahídvég, Ifjúsági „moccantás”
- 2025.02.26. – Csabrendek, Ifjúsági „moccantás”
- 2025.02.27. – Olaszfalu, Ifjúsági „moccantás”
- 2025.02.28. – Szentbékállá, Ifjúsági „moccantás”
- 2025.03.03. – Alsóújlak, Ifjúsági „moccantás”
- 2025.03.04. – Gersekarát, Ifjúsági „moccantás”
- 2025.03.04. – Lesenceistvánd, Ifjúsági „moccantás”
- 2025.03.05. – Sümeg, önkormányzati egyeztetés
- 2025.03.11. – Zalavár, Ifjúsági „moccantás”
- 2025.03.14. – Olaszfalu, Ifjúsági „moccantás”
- 2025.03.17. – Lesenceistvánd, Ifjúsági „moccantás”
- 2025.03.18. – Rábahídvég, Ifjúsági „moccantás”
- 2025.03.18. – Sümeg, Kulturális híd műhelymunka
- 2025.03.18. – Sümeg, Önkormányzati egyeztetés
- 2025.03.21. – Balatonederics, Ifjúsági „moccantás”
- 2025.04.04. – Lesencetomaj, Ifjúsági „moccantás”
- 2025.04.04. – Gersekarát, Ifjúsági „moccantás”
- 2025.04.12. – Csabrendek, Ifjúsági „moccantás”
- 2025.04.29. – Pakod, Civil fórum
- 2025.04.30. – Óhíd, Civil fórum
- 2025.05.09. – Rábahídvég, Ifjúsági „moccantás”
- 2025.05.10. – Csabrendek, Ifjúsági „moccantás”
- 2025.05.10. – Lesencetomaj, Ifjúsági „moccantás”
- 2025.05.13. – Bélbaltavár, Civil fórum
- 2025.05.16. – Balatonederics, Ifjúsági „moccantás”
- 2025.05.21. – Petőmihályfa, Civil fórum
- 2025.05.27. – Hosszúpereszteg, Civil fórum
- 2025.05.31. – Lesencetomaj, Ifjúsági „moccantás”
- 2025.06.02. – Sümeg, Térségi foglalkoztatási fórum
- 2025.06.04. – Devecser, Térségi foglalkoztatási fórum
- 2025.06.05. – Bejcgertyános, Civil fórum
- 2025.06.11. – Káld, Civil fórum
- 2025.06.19. – Kemenespálfa, Civil fórum
- 2025.09.02. – Vashosszúfalu, Civil szakmai műhelynap és képzés
- 2025.09.04. – Káld, Civil szakmai műhelynap és képzés
- 2025.09.09. – Bejcgertyános, Civil szakmai műhelynap és képzés
- 2025.09.11. – Kemenespálfa, Civil szakmai műhelynap és képzés

- 2025.09.24. – Sümeg, Civil fórum
- 2025.09.29. – Tapolca, Civil fórum
- 2025.10.10. – Kapolcs, Kulturális híd: „Kommunikáció, ami összeköt” című műhelymunka
- 2025.10.21. – Devecser, Civil fórum
- 2025.11.03. – Tapolca, Civil műhelymunka
- 2025.11.04. – Devecser, Civil műhelymunka
- 2025.11.06. – Taliándörögd, Civil fórum
- 2025.11.10. – Kiscsász, Civil fórum
- 2025.11.12. – Sümeg, Civil műhelymunka
- 2025.11.12. – Tüskevár – Civil fórum
- 2025.11.13. – Tapolca, Civil műhelymunka
- 2025.12.10. – Taliándörögd, Ifjúsági műhelymunka

2.2. Szakmai konferenciák és térségi tudásmegosztás

2024–2025 során a Táj-Kapocs Alapítvány négy jelentős szakmai konferencia megszervezésében vett részt. A rendezvények célja az volt, hogy a térség szereplői átfogó képet kapjanak az Alapítvány tevékenységéről, a térségfejlesztési irányokról, valamint lehetőséget teremtsenek a párbeszédre és a közös gondolkodásra. A programok tematikusan a kulturális együttműködésekre, a turizmusfejlesztésre és a közösségalapú térségfejlesztési modellekre fókuszáltak.

2024.03.21. Sümeg – Kulturális Híd építése Sümeg térségében

2024. március 21-én a sümegi Hotel Kapitányban megrendezett *Kulturális Híd építése Sümeg térségében* című konferencia keretében sajtótájékoztatón mutattuk be a Táj-Kapocs Alapítvány tevékenységét. A konferencia központi témája a térségi kulturális együttműködések erősítése volt. A résztvevők áttekintést kaptak a térségi alapú fejlesztéspolitika lehetőségeiről, valamint arról, hogyan járulhat hozzá a kultúra a helyi identitás és közösségi kohézió erősítéséhez. A szekcióülések a fiatalok helyben tartásának kihívásait és a kulturális hálózatépítés gyakorlati lehetőségeit mutatták be, elősegítve a térség szereplőinek együttműködését.

2025.02.25. Sümeg – Táj-Érték-Turizmus szakmai konferencia

A rendezvény a fenntartható és együttműködésen alapuló turizmusfejlesztés kérdéseit helyezte előtérbe. A szakmai előadások rávilágítottak arra, hogy a térségi turizmus akkor lehet versenyképes, ha a települések összehangolt stratégiát követnek, és a helyi értékekre építik kínálatukat. A villámelőadások konkrét fejlesztési ötleteket mutattak be, míg a kerekasztal-beszélgetés a lakosság bevonásának, a marketingnek és a hosszú távú

tervezésnek a szerepét hangsúlyozta. A konferencia megerősítette az Alapítvány koordináló szerepét a térségi együttműködésekben.

2025.03.28. Sümeg – Fiatalok a vidékért – a vidék a fiatalokért konferencia

A konferencia elsődleges célja a térségi fiatalok összekapcsolása, a tapasztalatcsere elősegítése és a jövőbeli együttműködések megalapozása volt. A program fiatalos, közvetlen hangulatban zajlott, a szervezésben a KÖSZI, a Táj-Kapocs Alapítvány és a Pannon Egyetem működött együtt. A plenáris és kerekasztal-beszélgetések a fiatalok közösségi szerepvállalását, helyi kezdeményezéseit és lehetőségeit mutatták be. A délutáni tematikus szekciók gyakorlati tudást adtak az ifjúsági munka különböző területeiről (podcast készítés, ifjúsági klubok működtetése, fesztiválszervezés). A rendezvény hozzájárult a térségi ifjúsági hálózat erősítéséhez és új együttműködések kialakulásához.

2025.10.17. Sümeg– Hálózat – Módszertan – Jövő konferencia

A program a közösség- és értékalapú térségfejlesztés módszertani kérdéseit vizsgálta. A résztvevők megismerhették az Alapítvány által kialakított fejlesztési modellt, amely a helyi gazdaság, a humán tőke és a települési környezet erősítésére épül. A konferencia bemutatta a térségi hálózatosodás, a források összehangolása és a helyi együttműködések jelentőségét. Kiemelt téma volt az ifjúság bevonása, a hagyományörzés szerepe, a helyi gazdaságfejlesztés, valamint a Kulturális Híd program. A záró kerekasztal megerősítette, hogy az Alapítvány tevékenysége hosszú távon is hozzájárul a térség fejlődéséhez.

2.3. Célzott igényfelmérések, kutatások, területfejlesztési programdokumentumok kidolgozása

Kutatási irányok

A projekt megvalósítási időszakában több tématerületen végeztünk célzott kutatásokat a térségben, amelyek a helyi szükségletek, erőforrások és fejlesztési lehetőségek feltárását szolgálták.

- Helyi egyeztetések: 2024 októberében járási és térségi szinten polgármesteri interjúkat, valamint közösségi beszélgetéseket indítottunk el. Ezek célja az önkormányzatokkal való együttműködés megerősítése, továbbá a közös problémák, fejlesztési igények és helyi erőforrások feltérképezése volt.
- Vállalkozói projektek: A kutatás célja a térség gazdasági szereplőinek fejlesztési potenciáljának feltárása, valamint annak bemutatása, hogy a helyi vállalkozások milyen beruházási, fejlesztési és foglalkoztatási elképzelésekkel rendelkeznek.

- Ifjúsági programok: A program keretében a 13–30 éves korosztályt szólítottuk meg. A programhoz kapcsolódó rendezvények és aktivitások lehetőséget biztosítanak a fiatalok igényeinek, problémáinak és motivációinak mélyebb megismerésére.
- Kulturális szféra: Összesen 102 személyes vagy telefonos interjút készítettünk települési művelődésszervezőkkel. A kutatás célja a települések kulturális életének, a térség kulturális szereplőinek, programkínálatának, infrastrukturális adottságainak, valamint a felmerülő problémáknak és kihívásoknak a feltárása.

Kutatás

A térségi együttműködések és kutatások előkészítése során olyan vizsgálatokat végeztünk, amelyek célja a települések problémáin, szükségletein és lehetőségein alapuló stratégiai irányok feltárása volt. Ennek keretében közel száz település véleményét és tapasztalatait összegeztük egy átfogó önkormányzati felmérésben. A program szakmai megalapozását tovább erősítette egy széles körű vállalkozói kutatás is, amelyben a térség mintegy száz gazdasági szereplője vett részt. A vizsgálatok eredményei fontos inputot biztosítottak a település- és gazdaságfejlesztési irányok meghatározásához.

2.3.1. Önkormányzati kutatás – Települési helyzetkép és fejlesztési igények¹

Az önkormányzatok és nonprofit szervezetek körében végzett felmérés célja a térség demográfiai folyamatait, infrastrukturális helyzetét, a közszolgáltatások elérhetőségét, valamint a települések problémáit és fejlesztési irányait feltáró helyzetkép kialakítása volt. A kutatásban 92 települési önkormányzat és 17 nonprofit szervezet vett részt, ami országos összevetésben is kiemelkedően magas bevonási aránynak számít.

A vizsgálat eredményei alapján a térséget tartós demográfiai lejtmenet jellemzi: az átlag feletti népességfogyás, az elvándorlás és az elöregedés gyorsuló üteme egyaránt rontja a térség hosszú távú gazdasági és társadalmi stabilitását. A fiatal és képzett korosztály mobilitása tovább erősíti ezt a folyamatot.

A települések jelentős része infrastrukturális hiányokkal küzd, különösen a közúthálózat, a közművek, az egészségügyi ellátás és a szociális szolgáltatások terén. A helyi vezetők a legfontosabb problémák között a korlátozott munkalehetőségeket, az elöregedést, az utak rossz állapotát, az éghajlatváltozás hatásait és a fiatalok elvándorlását emelték ki. Számos településen hiányoznak alapvető szolgáltatások – például bölcsőde, gyógyszertár, gyermekorvos vagy fogorvos –, ami tovább gyengíti a megtartóerőt.

A kutatás ugyanakkor egyértelműen azonosította a térség erősségeit is: a gazdag természeti és kulturális értékek, a Balaton közelsége, a helyi közösségek aktivitása, valamint a kézműves és helyi termékek hagyománya mind olyan tényezők, amelyekre hosszú távú, értékalapú fejlesztések építhetők. A települések fejlesztési céljai nagyrészt összhangban

¹ a teljes kutatási jelentés a szakmai beszámoló mellékletét képezi

állnak: a turizmus erősítése, a fiatalok helyben tartását támogató szolgáltatások bővítése, a településkép javítása, energiahatékonysági beruházások és a helyi identitás erősítése kiemelt prioritásként jelentek meg.

A vizsgálat rávilágított arra is, hogy bár az önkormányzatok többsége tagja különböző társulásoknak, a települések közötti együttműködés gyakran gyenge, sok esetben személyfüggő, és nem alkot valódi, stabil hálózatot. Ez a térségi fejlesztések egyik legfontosabb kockázati tényezője, amely a program előkészítő szakaszában kiemelt figyelmet igényelt.

2.3.2. Vállalkozásfejlesztési kutatás – Gazdasági szerkezet és vállalati igények²

A vállalkozások bevonásával végzett felmérés 75 gazdasági szereplő részvételével valósult meg. A kutatás célja a helyi vállalkozások működési feltételeinek, fejlesztési terveinek, foglalkoztatási kihívásainak és hosszú távú piaci kilátásainak feltárása volt. A válaszadók többsége mikro- és kisvállalkozás, ami jól tükrözi a térség gazdasági szerkezetét.

A vállalkozások tevékenysége széles ágazati spektrumot fed le: a kereskedelem, a feldolgozóipar, az építőipar és a turizmus mellett jelentős a mezőgazdasági szereplők aránya is. A gazdasági modell jellemzően helyi alapanyagokra, helyi piacokra és alacsony tőkeigényű tevékenységekre épül.

A pályázati aktivitás kiemelkedően magas: a vállalkozások 80%-a vett részt valamilyen fejlesztési programban, elsősorban eszközbeszerzés, technológiai fejlesztés és energiahatékonysági beruházások céljából. Ez a megújulási szándék erős elköteleződést jelez, ugyanakkor a cégek forrásigénye nagy, tőketartalékaik korlátozottak.

A foglalkoztatási helyzet szűk keresztmetszetet mutat: a képzett és motivált munkaerő hiánya, valamint az általános munkaerőhiány jelentős akadályt jelent a fejlődésben. A vállalkozások szerint a foglalkoztatási aktivitás növeléséhez bértámogatásokra, felnőttképzési lehetőségek bővítésére és rugalmas foglalkoztatási formák támogatására lenne szükség.

A beruházási szándékok visszafogottak: a cégek több mint kétharmada nem tervez fejlesztést a következő három évben, ugyanakkor a legtöbben eszközbeszerzési támogatást (74%) és bértámogatást (30%) tartanak szükségesnek. A legnagyobb kihívások között az adminisztrációs terhek, a piaci bizonytalanság, a magas költségek és adóterhek, valamint az alacsony profitabilitás szerepelnek. A vállalkozások többsége stagnáló vagy romló piaci környezetre számít, ami óvatosságot és költségminimalizálást eredményez.

A vállalkozásindítás, illetve annak szándéka jelen van a térségben, de mérsékelt intenzitással. Az új vállalkozók motivációi között a függetlenség, a jobb munkafeltételek és az önmegvalósítás igénye jelenik meg, ugyanakkor hosszú távú kilátásaikat óvatos optimizmus jellemzi.

² a teljes kutatási jelentés a szakmai beszámoló mellékletét képezi

A két kutatás összegzett tanulságai

A két kutatás eredményei egymást erősítve rajzolják ki a térség fő fejlesztéspolitikai kihívásait:

- tartós demográfiai lejtmenet, növekvő elöregedéssel és elvándorlással,
- korlátozott munkaerőpiac, alacsony képzettségi szinttel és strukturális munkaerőhiánnyal,
- gyenge gazdasági diverzifikáció, a kisvállalkozások dominanciájával,
- infrastrukturális hiányok a közlekedésben, közszolgáltatásokban és közművekben,
- gyenge települési együttműködések, széttagolt fejlesztési kapcsolatokkal.

Ugyanakkor jelentős fejlesztési erősségek is azonosíthatók:

- gazdag természeti és kulturális örökség,
- erős turisztikai potenciál több járásban,
- aktív helyi közösségek és civil szervezetek,
- stabil, bár óvatos vállalkozói környezet,
- a helyi gazdaság megújítását támogató pályázati aktivitás.

A strukturális hátrányok és a helyi erőforrások együttes jelenléte indokolja a térségi fejlesztések közösségi, értékalapú és humántőkére építő megközelítését, amely a program egyik legfontosabb szakmai pillére.

2.3.3. Ifjúsági helyzetkép és kísérleti beavatkozások eredményei

A Táj-Kapocs Alapítvány 2024–2025 között megvalósított ifjúsági kísérleti programja átfogó képet adott a belső periferián élő fiatalok helyzetéről, motivációjáról és a helyi közösségekhez való viszonyáról. A kutatás és a gyakorlati beavatkozások együttesen igazolták, hogy a térség fiataljai alapvetően kötődnek lakóhelyükhöz, ugyanakkor hiányoznak azok a struktúrák és lehetőségek, amelyek támogatnák aktív részvételüket és helyben maradásukat.

A program egyik legfontosabb eredménye, hogy 9 településen indult el az ifjúsági szerveződés, több helyen pedig megkezdődött a klubhelyiségek kialakításának tervezése. A „moccantások” során a fiatalok világosan megfogalmazták igényeiket: saját térre, korszerű közösségi helyszínekre, jobb közlekedési lehetőségekre és érdemi párbeszédre van szükségük a településvezetés részéről. A kutatás rávilágított arra is, hogy a fiatalok nem passzívak – éppen ellenkezőleg: szervezőként, ötletgazdaként szeretnének jelen lenni a helyi közéletben.

A térségi rendezvények – köztük az Ifjúsági Konferencia és a Térségi Ifjúsági Találkozó – jelentős szerepet játszottak a fiatalok közötti kapcsolatok erősítésében. A találkozók több mint 150 fiatalot mozgattak meg, és konkrét együttműködésekhez vezettek, például új podcastok és közösségi projektek elindításához.

A program csúcspontját az Ifjúsági Akadémia jelentette, amely 14 vezető egyéniségű fiatalot készített fel arra, hogy hosszú távon is aktív szereplői legyenek a térség fejlődésének. Az élményalapú tanulás módszerei bizonyították, hogy a fiatalok képesek innovatív, a felnőtt szakemberek számára is új megoldásokat találni – erre jó példa a fenntarthatósági társasjáték során született kreatív stratégia, amely a csapat győzelmét hozta.

A kutatás legfontosabb tanulsága, hogy a fiatalok bevonása csak akkor lehet sikeres, ha a települések vezetői partnerként tekintenek rájuk, és ha a programok a szubszidiaritás elvét követik: a fiatalok nem készen kapott megoldásokat, hanem lehetőséget szeretnének a saját ötleteik megvalósítására. A kísérleti program eredményei alapján a Táj-Kapocs modell más belső perifériákon is adaptálható, és hosszú távon hozzájárulhat a vidéki élet versenyképességének növeléséhez.

2.3.4. Kulturális híd

Annak érdekében, hogy jobban megismerjük a térség kulturális szereplőit és a településeken zajló kulturális életet, személyes és telefonos interjúkat készítettünk a működési területünkön található szinte összes település kulturális szakembereivel, esetenként településvezetőkkel.

Az interjúk során kitértünk a rendszeresen megtartott és a kifejezetten művészeti célú eseményekre, az intézményi háttérre, a felmerülő nehézségekre, a bevált joggyakorlatokra, és általában véve a települések kulturális életére. Mivel a céljaink között szerepelt egy közös, a Táj-Kapocs Alapítvány működési területére kiterjedő online kulturális adatbázis összeállítása, ezért az interjúk során összegyűjtöttük a településeken működő művészeti csoportok, előadók, kézművesek, szolgáltatók elérhetőségeit, akiket aztán szintén megkerestünk. A kulturális szereplők kifejezetten örültek a lehetőségnek, hogy egy közös adatbázisban szerepelhetnek, ahol bemutatathatják és szélesebb körben ismertté tehetik tevékenységüket.

A szükséges információk összegyűjtése után összeállítottuk a honlapunkon elérhető „Kulturális térkép” nevű online adatbázist, amelyben járás, település vagy tevékenység szerint is lehet böngészni. Az adatbázisban szerepel a kulturális szereplők bemutatkozása, fotók a tevékenységükről, elérhetőségük, valamint egy térképmeghatározás is, amely segít a környékbeli fellépők megtalálásában.

A visszajelzések alapján az adatbázis hiánypótló, a szereplők bemutatkozási lehetőséget kapnak, a kulturális szervezők számára pedig segítség a rendezvényszervezés során a megfelelő közreműködők, szolgáltatók megtalálásában.

2.4. Projektgenerálás, projektfejlesztés:

Projektfejlesztési folyamat – Jövőbe mutató térségi fejlesztési irányok elindítása

A program egyik kiemelt eleme a térségi projektfejlesztési folyamat elindítása volt, amely a kutatások, a közösségi bevonás, a partnerségi tapasztalatok és a mentorálási tevékenységek eredményeire épült. A folyamat két fő célt szolgált:

1. olyan fejlesztési témák azonosítása és előkészítése, amelyek kimaradtak a Versenyképes Járás Program (VJP) első konstrukciójából,
2. hosszabb távú, mélyebb térségi problémák kezelésére alkalmas, partnerségi alapú koncepciók kidolgozása.

A VJP előkészítése során világossá vált, hogy több, a térség jövője szempontjából meghatározó probléma – például a közszolgáltatási hiányosságok, a munkaerőpiaci nehézségek, a lakhatási problémák, az intézményi együttműködések gyengesége vagy a közös gazdasági fejlesztések alacsony szintje – nem tudott megfelelő hangsúlyt kapni az első konstrukcióban. A projektfejlesztési folyamat ezekre a hiányokra kívánt választ adni.

A Projektfejlesztési Felhívás célja és logikája

A Táj-Kapocs projektfejlesztési felhívás célja az volt, hogy elősegítse olyan térségi, több települést érintő problémák és feladatok előkészítését, amelyek a VJP első körében nem jelenhettek meg kellő súllyal. A felhívás a későbbi fejlesztések szakmai megalapozását és térségi beágyazottságát kívánta erősíteni.

A felhívás 10–15 partnerség jelentkezését célozta meg, olyan szereplőket, akik saját járásuk hosszú távú fejlesztési irányjaiban gondolkodnak. A partnerség minimális feltétele három együttműködő szereplő – önkormányzatok, civil szervezetek vagy intézmények – részvétele volt. A hangsúly a valódi együttműködésen, a problémák mély feltárásán és a hosszú távú szemléleten helyezkedett el.

A felhívás olyan tématerületeket jelölt ki, amelyek a térségi kutatások és egyeztetések során már korábban is megjelentek, és amelyek a program fejlesztési logikájához illeszkedtek:

- önkormányzati eszközközösség létrehozása,
- közösségi ipari park térségi fejlesztése,
- térségi turisztikai desztináció-menedzsment kialakítása,
- közszolgáltatásban dolgozók térségi bérlakásprogramja,
- szociális gazdaság fejlesztése (szociális farm hálózat),
- térségi tematikus stratégiák (pl. idősügy, szakképzés).

Ezek a témák túlmutatnak a települési szintű, rövid távú fejlesztési logikán, és térségi szintű, együttműködésen alapuló megoldásokat igényelnek.

A projektfejlesztés megvalósítása – mentorálás és szakmai támogatás

A projektfejlesztési folyamat nem egyszerű ötletgyűjtés volt, hanem intenzív szakmai kísérés és mentorálás. A résztvevő települések, intézmények és civil szervezetek:

- rendszeres konzultációkon vettek részt,
- közösen azonosították a problémákat és célokat,
- közös tervezési üléseken dolgoztak,
- módszertani támogatást, adatokat és háttéranyagokat kaptak,
- bevonhatták saját közösségeiket és partnerszervezeteiket.

A folyamat célja a mélyebb helyzetértés és a komplexebb gondolkodás elősegítése volt – nem egyetlen projektötlet előkészítése, hanem egy hosszabb távú térségi tanulási és koordinációs folyamat megalapozása.

A program keretében összesen 18 projektfejlesztési tématerület³ került kidolgozásra. Ezek eltérő előkészítettségi szinten állnak, de közös jellemzőjük, hogy:

- valós térségi problémákra reagálnak,
- közös települési érdekeket szolgálnak,
- kapcsolódnak a program kutatásaihoz és felméréseihez,
- a TÁJKAPOCS-modell értékalapú, közösségi fejlesztési logikáját tükrözik,
- hosszú távú gondolkodást és együttműködést igényelnek.

A projektfejlesztési folyamat jelentősége

A folyamat eredményei több olyan felismerést hoztak felszínre, amelyek a térség jövőbeli fejlesztéspolitikáját is meghatározhatják:

- először jelent meg rendszerszinten a települések közötti közös tervezés igénye,
- megerősödött a felismerés, hogy számos térségi probléma csak hálózatos együttműködésben kezelhető,
- a VJP korlátai nyitottabbá tették a szereplőket az önkéntes, közösségi alapú együttműködésekre,
- a projektfejlesztés hozzájárult a bizalomépítéshez és a települések közötti párbeszéd erősítéséhez,
- a felmerülő témák reális, megvalósítható fejlesztési irányokat rajzolnak ki,
- a hosszú távú stratégiai témák – például a szociális gazdaság, az idősügyi stratégia vagy a bérlakásprogram – a térség jövőbeli versenyképességének kulcsterületei lehetnek.

³ a részletes projektötletek jelen beszámoló mellékletét képezi

Kiemelt előkészítés alatt álló projekt – Önkormányzati Eszközközösség

A 18 projektfejlesztési irány közül elsőként az Önkormányzati Eszközközösség részletes kidolgozása kezdődött meg. A projekt célja a települések eszközállományának közös kezelése, a költséghatékony működtetés, a közös beruházási logika kialakítása és a kistelepülések kapacitáskorlátainak enyhítése.

A projekt rendszerszintű innovációt képvisel: a közös eszközgazdálkodás új modellje hozzájárulhat az önkormányzati együttműködés erősítéséhez, a közszolgáltatások hatékonyabb szervezéséhez és a fejlesztési források összehangoltabb felhasználásához.

A projektfejlesztési folyamat lényege – a Települési Önkormányzatok Eszközközössége, mint komplex példa

A projektfejlesztési folyamat célja az volt, hogy a VJP-ből kimaradt, de stratégiai jelentőségű témákat strukturáltan dolgozza tovább, és olyan partnerségi alapú fejlesztési irányokat erősítsen meg, amelyek valódi válaszokat adnak a helyi közösségek szükségleteire.

A Települési Önkormányzatok Eszközközössége a folyamat egyik legelőrehaladottabb mintaprojektje, amelyet nyolc település együttműködésével dolgoztunk ki: Lesencetomaj, Kisapáti, Badacsonytördemic, Szentbékálla, Hárskút, Gyulakeszi, Káptalanfa és Taliándörögd.

A kezdeményezés célja egy olyan térségi szintű, bizalmon és szolidaritáson alapuló eszközmegosztási rendszer létrehozása, amely:

- hatékonyabbá teszi a közvagyon hasznosítását,
- csökkenti az önkormányzatok terheit,
- erősíti a települések közötti együttműködést.

Komplex mentorálási és fejlesztési folyamat

A projekt kidolgozása során a települések teljes körű szakmai támogatást kaptak, amely magában foglalta:

- a projektötlet közös formálását,
- a fejlesztési szükségletek feltárását,
- a megállapodás preambulumának és szakmai tartalmának összeállítását,
- az eszköznyilvántartás, az átadás-átvételi eljárások és a rendezvénynaptár kidolgozását,
- az önkormányzati előterjesztések és határozati javaslatok elkészítését.

A folyamat egyértelműen mutatja, hogy a projektfejlesztés nem adminisztratív támogatás volt, hanem strukturált, intenzív mentorálás, amely az önkormányzati együttműködési kultúra erősítését szolgálta.

A megállapodás és mellékletei – eszközlista, jegyzőkönyvi minták, rendezvénynaptár – már kész formában állnak. A cél, hogy minden érintett önkormányzat elfogadja és életbe léptesse

a megállapodást. Ez a térségben ritka, önkéntes együttműködésen alapuló, mélyen kidolgozott jogi és szervezeti modell.

A projekt üzenete és térségi jelentősége

Az Eszközközösség nemcsak gyakorlati választ ad a kistelepülések eszközhiányára, hanem fontos társadalmi és fejlesztéspolitikai üzenetet is hordoz. A projekt alapértékei:

- bizalom,
- szolidaritás,
- önkéntes együttműködés,
- a közjavak közösségi kezelése,
- partnerség,
- kölcsönös felelősségvállalás.

A települések a projektet mintaként tekintik a jövőbeli együttműködésekhez. A megállapodás alapelvei – átláthatóság, méltányosság, egyenlő hozzáférés – olyan kereteket teremtenek, amelyek járáson belül, járások között, sőt akár megyehatárokon átívelően is alkalmazhatók. Ez különösen fontos egy olyan térségben, ahol a települési együttműködések hagyományosan gyengék, és ahol az önkormányzati kapacitások közötti különbségek gyakran akadályozzák a közös fejlesztéseket.

Egy hosszú folyamat első, de meghatározó lépése

A projektfejlesztési folyamat és az Eszközközösség kidolgozása egy hosszabb távú út első mérföldköve. A Táj-Kapocs szemlélet, a közösségi alapú fejlesztések és a partnerségi kultúra erősödése felé mutat.

A projekt bizonyítja, hogy:

- a térségben valós igény és potenciál van a mélyebb együttműködésekre,
- a jól felépített mentorálás képes áttörést hozni az önkormányzatok együttműködési készségében,
- a települések készek olyan közös megoldásokat alkalmazni, amelyek hosszú távon mindannyiuk számára előnyösek.

3. Programszervezés

A Táj-Kapocs Alapítvány szakmai partnereivel együttműködve hálózatos elvű kezdeményezéseket valósít meg, amelyek célja a térségi együttműködések erősítése és a helyi közösségek hosszú távú fejlődésének támogatása. A munkát a Táj-Kapocs-modell három, egymásra épülő fázisa mentén szervezzük.

3.1. „Közösségünk felfedezése” – Térségi együttműködések, kommunikációt erősítő intézkedések

A program első szakaszában a bizalomépítésre és a közösségi kohézió erősítésére helyeztük a hangsúlyt. Látóutak, műhelymunkák, értékfeltáró túrák, jógyakorlat-bemutatók és kutatási tevékenységek segítségével támogattuk a helyi szereplők találkozását és együttműködését. Ennek eredményeként erősödött a helyi identitás, aktivizálódtak a közösségek, és organikusan kezdett épülni a térségi hálózat. A résztvevők megismerték egymás tevékenységét, jógyakorlatait, valamint olyan innovatív fejlesztési lehetőségeket, amelyek saját munkájukat is gazdagíthatják.

A program indulásakor kiemelt cél volt a térség és egymás megismerése, valamint azoknak a kulcsszereplőknek és szervezeteknek a feltérképezése, akik nyitottak az aktív együttműködésre. A közös értékek azonosítása stabil alapot teremtett a későbbi fejlesztési folyamatokhoz.

Megvalósult programok többek között:

2024.05.16. - Látóút a Vasi-hegyhát Natúrparkban, létszám: 32 fő

2024.06.06. - Látóút a Közép-Dunántúli Szövetség az Ifjúságért ifjúságsegítő munkájának megismerésére, létszám: 20 fő

2024.09.13. - Kiscsösz: Térségfejlesztés és Innováció – együttműködést erősítő szakmai nap, létszám: 53 fő

2024.10.08. - Látóút Sümegen és térségében, létszám: 34 fő

2024.10.25. - Látóút Zalaszentgrót és térségében, létszám: 24 fő

2025.01.28. - Vasvár: „Partnerségben az iskolákkal” iskola szakmai nap, létszám: 16 fő

2025.04.23. - Megyer: Híd a közösségek között - Kulturális híd tanulmányút, létszám: 48 fő

2025.05.29. - Devecser: Híd a közösségek között - Kulturális híd tanulmányút, létszám: 23 fő

2025.05.30. - Lesencetomaj: Szomszédolás Lesencetomajon, létszám: ~50 fő

2025.06.14. - Ifjúsági projekt látóútja Olaszfaluba és Nagyvázsonyba, létszám: 15 fő

Összesen: ~ 315 fő

3.2. „Képessé tevés – Élethosszig tartó tanulás” – Tudás-átadás, tanácsadás, mentorálás, inkubáció

A második fázis a helyi szereplők tudásának, készségeinek és együttműködési képességeinek fejlesztésére fókuszál. A felmerült igényekre reagálva szakmai műhelymunkákat, képzéseket, ifjúsági programokat és vállalkozói műhelyeket szerveztünk, valamint elindítottuk a mentorprogramokat és a népfőiskolai együttműködések.

Ebben az időszakban indult el az Ifjúsági Akadémia és a Településfejlesztési Kollégium programja is. A „Helyben vagyunk” program keretében megvalósított mentorálási folyamatok hozzájárultak ahhoz, hogy a helyi szereplők kompetensebbé, projektképesebbé váljanak, és nőjön a térség cselekvőképessége.

Megvalósult programok többek között:

2024.03.26. – Taliándörögd: Ifjúsági Műhelymunka, létszám: 5 fő

2024.06.03. – Sümeg: Helyi termék szakmai nap, létszám: 20 fő

2024.06.26. – Taliándörögd: Ifjúsági Műhelymunka, létszám: 5 fő

2024.08.08. – Sümeg: Ifjúsági találkozó Nemesahany, létszám: 17 fő

2024.10.11-13. – Vasvár: Településfejlesztés Kollégium, I. létszám: ~20 fő

2024.11.15. – Sümeg: Kulturális híd – mentori műhelymunka, létszám: 7 fő

2024.12.04. – Csabrendek: Kulturális híd műhelymunka, létszám: 10 fő

2025.01.17. – Káptalanfa: Kulturális híd műhelymunka, létszám: 12 fő

2025.01.17-19. – Vasvár: Településfejlesztés Kollégium II., létszám: ~20 fő

2025.01.24. – Sümeg: Ifjúsági műhelymunka, létszám: 34 fő

2025.02.20. – Káptalanfa: Kulturális híd műhelymunka, létszám: 10 fő

2025.03.18. – Sümeg: Kulturális híd – mentori műhelymunka, létszám: 6 fő

2025.03.18-19. – Sümeg: Szakmai műhelynap és asszertív kommunikáció, létszám: 36 fő

2025.03.28-30. – Vasvár: Településfejlesztés Kollégium III., létszám: ~20 fő

2025.05.08-09. – Sümeg: Mentor képzés – SAPI rendszer, mentorálási folyamatok és gyakorlati feladatok, létszám: 45 fő

2025.06.13-15. – Vasvár: Településfejlesztés Kollégium IV., létszám: ~20 fő

2025.08.08. – Nemesahany: Térségi Ifjúsági Találkozó, létszám: 67 fő

2025.08.26-27. – Sümeg: Interaktív innovációs tréning és REL tanácsadás a gyakorlatban, létszám: 38 fő

2025.09.26-28. – Taliándörögd: Ifjúsági Akadémia I. hétvége, létszám: 19 fő

2025.09.30. – Sümeg: Soft Skill tréning – kommunikáció, konfliktuskezelés, DISC, létszám: 11 fő

2025.10.10. – Kapolcs: Kulturális híd-Kommunikáció, ami összeköt szakmai nap, létszám: 22 fő

2025.10.24-26. – Taliándörögd: Ifjúsági Akadémia II. hétvége, létszám: 19 fő

2025.11.07. – Kapolcs: Közösségi kapcsok, Civil és kulturális szakmai nap, létszám: 22 fő

2025.11.28-30. – Taliándörögd: Ifjúsági Akadémia III. hétvége, létszám: 20 fő

2025.12.10. – Taliándörögd: Ifjúsági műhelymunka, létszám: 8 fő

2025.12.13-15. – Taliándörögd: Ifjúsági Akadémia IV. hétvége, létszám: 23 fő

Összesen: ~536 fő

3.3 „Összekapcsolás” – komplex programok tervezése és megvalósítása

A harmadik fázis célja a közös érdekek mentén kialakuló, fenntartható együttműködések megerősítése. Hálózatos projektek, összehangolt közszolgáltatások és több települést lefedő akciók – például közös pályázatok és folyamat-alapú partnerségek – révén törekszünk tartós, skálázható együttműködések létrehozására. A közös cselekvés eredményeként kumulatív hatások és közvetlen szinergiák érvényesülnek, amelyek hosszú távon is erősítik a térség fejlődését.

A fázis kézzelfogható eredménye öt komplex „összekapcsolás” program megvalósulása: Helyben vagyunk, Kulturális Híd, Iskolák a tájban, F fiatalok helyben tartása, valamint a Civil szervezetek támogatása. Ezek a programok jól mutatják, hogy a térség szereplői együttműködve képesek tartós, mérhető eredményeket létrehozni, és valódi szinergiákat teremteni a közösségek javára.

4. Pilot Akcióterv

A 2024-2025 közötti időszakban a beavatkozások három tematikus pillér mentén szerveződtek:

1. Helyi gazdaságfejlesztés
  - „Helyben vagyunk”: helyi termékelőállítók és REL-hálózat támogatása
  - Aktív turizmus: túraútvonalak, nyitott porták, tájházak, kerékpáros turizmus
  - Paktummal a helyi gazdaságért: foglalkoztatási inkubáció, mentorhálózat
2. Társadalmi és humán tőke fejlesztése
  - „Kulturális híd”: innovatív kulturális és közösségépítő hálózat – kulturális gazdaságfejlesztés. Kvalitatív kutatás
  - Együtt az ifjúság helyben tartásáért: „moccantások”, ifjúsági találkozók, ifjúsági konferencia, látóutak, ifjúsági akadémia, ifi bázispontok
  - „Iskolák a Tájban”: módszertani innovációk az oktatásban
  - Civil szervezetek szerepének erősítése: szakmai fórumok, ifjúsági bevonás
3. Települési környezet és önkormányzati kompetencia
  - Kvantitatív kutatás
  - Önkormányzati képzések, projektfejlesztés
  - Piacok, közösségi terek fejlesztése
  - Szolgáltatásfejlesztési projektek indítása
  - Versenyképes Járások Program támogatása

4.1. Helyi gazdaságfejlesztés

4.1.1. „Helyben vagyunk- Adj helyet a helyinek” program

A program a Marcal-völgy és a környező települések helyi gazdaságának megerősítését célozta. A beavatkozások középpontjában a helyi termék-előállítók, a rövid ellátási láncok (REL) szereplői és a térségi élménygazdaság fejlesztése állt. A program a térség vállalkozóinak személyre szabott támogatást, tudásátadást és hálózatépítési lehetőséget biztosított, ezzel hozzájárulva a fenntartható megélhetéshez és a helyi gazdasági aktivitás növekedéséhez.

A program fő elemei

Mentorprogram

A program egyik legfontosabb pillére a REL-mentorhálózat létrehozása és működtetése volt.

- 3 mentor és 1 mentor koordinátor dolgozott a térségben közel egy éven át.
- A mentorok 38 termelővel és REL-szereplővel működtek együtt, rendszeres személyes és online találkozókkal.
- A folyamatot a SAPI informatikai rendszer támogatta, amely biztosította a dokumentálást, a fejlesztési tervek követését és az átlátható működést.

A mentorok feladatai közé tartozott:

- a termelők és porták szakmai támogatása,
- jogszabályi megfelelés és minőségbiztosítás segítése,
- élményporták fejlesztése és felkészítése a Nyitott Porta Napokra,
- online kommunikáció és marketing támogatása,
- pályázati és projektfejlesztési tanácsadás.

A mentorálás eredményeként a térségben megerősödtek a szakmai kapcsolatok, új együttműködések jöttek létre, és nőtt a termelők önbizalma, tudása és piaci felkészültsége.

Képzések és szakmai fejlesztések

A mentorok és a REL-szereplők számára 2024–2025-ben több mint 10 szakmai program valósult meg, köztük:

- REL-szervezői képzések,
- jogszabályi és élelmiszerbiztonsági műhelynapok,
- online marketing tréningek,
- élményalapú szolgáltatásfejlesztési workshopok,
- pályázati felkészítő napok,
- innovációs és tanácsadási gyakorlatok,
- terepnapok védjegyes helyszíneken.

A képzések eredményeként a résztvevők:

- magabiztosabbá váltak a digitális kommunikációban,
- tisztábban látták a kistermelői működés jogi kereteit,
- fejlesztették élményalapú kínálatukat,
- új projektötleteket dolgoztak ki,
- erősítették térségi együttműködéseiket.

REL-csatornák fejlesztése

A program kiemelt célja volt a térség rövid ellátási láncainak szakmai támogatása. A fejlesztések fókuszában állt:

- a jogszabályi megfelelés erősítése,
- a vendégasztal és élményturisztikai szolgáltatások fejlesztése,
- a digitális jelenlét javítása,
- a termékek és szolgáltatások minőségének növelése,
- a hálózatosodás támogatása.

A REL-fejlesztési folyamat eredményei:

- nőtt a termelők élelmiszerbiztonsági és jogi tudása,
- több projektötlet vált pályázatra éretté,
- javult a szereplők online láthatósága,
- elindult a térségi élményturizmus professzionális fejlesztése,
- megerősödtek a helyi együttműködések.

Nyitott Porta Napok – térségi zászlóshajó program

A „Helyben vagyunk” program egyik leglátványosabb eredménye a Nyitott Porta Napok sikeres megszervezése volt.

- A Dunántúl szíve térségben közel 70 porta nyitotta meg kapuit.
- A mentorok több mint 30 portával dolgoztak közvetlenül.
- 24 tematikus túraútvonal készült, több száz résztvevővel.
- A porták kommunikációját, programjait és felkészülését a mentorok folyamatosan támogatták.

A porták visszajelzései alapján:

- a mentorok nélkül nem tudták volna ilyen minőségben megvalósítani a programot,
- nőtt a látogatottság és a bevétel,
- fejlődött a vendégfogadási gyakorlat,
- több helyszínen vált teljes értékű élményportává.

A Nyitott Porta Napok a térség egyik legfontosabb közösségi és gazdaságfejlesztési eseményévé váltak.

A program összesített eredményei

- 200+ résztvevő kapcsolódott be a képzésekbe, fórumokba és mentorálási folyamatokba.
- 38 REL-szereplő vett részt a mentorálásban.

- 70 porta csatlakozott a Nyitott Porta Napokhoz.
- Új térségi együttműködések és partnerségek jöttek létre.
- Nőtt a helyi gazdasági aktivitás és a vállalkozások fejlesztési kedve.
- Erősödött a közösségi gondolkodás és a térségi identitás.
- Létrejött egy professzionális, egységes szemléletű mentorhálózat, amely hosszú távon is képes támogatni a térség fejlődését.

A „Helyben vagyunk – Adj helyet a helyinek” program 2024–2025 között bizonyította, hogy a személyre szabott mentorálás, a helyi szereplők bevonása és a gyakorlati tudásátadás hatékony eszköze a vidéki gazdaságfejlesztésnek. A program eredményeként a Marcal-völgyben egy olyan tudás- és együttműködési hálózat jött létre, amely stabil alapot teremt a helyi termékek, élményporták és REL-csatornák hosszú távú fejlődéséhez.

4.1.2. Aktív turizmus

A Táj-Kapocs Alapítvány aktív turizmushoz kapcsolódó fejlesztései 2024–2025 között a térség táji, kulturális és helyi termékekre épülő turisztikai kínálatának megerősítését célozták. A beavatkozások fókuszában a fenntartható, élményalapú turizmus fejlesztése, a helyi termelők agroturisztikai bevonása, valamint a kerékpáros és gyalogos útvonalak hálózatos fejlesztése állt.

A cél az volt, hogy a Marcal-völgy és a környező települések turisztikai potenciálja láthatóbbá váljon, és a térség egységes, együttműködésen alapuló turisztikai kínálattal jelenjen meg.

Szakmai műhelyek és konferenciák

A térség turisztikai szereplői számára két nagy szakmai műhelynap valósult meg, amelyek a táji értékek, a helyi termékek és a turizmus összekapcsolását támogatták:

- 2025.02.25., Sümeg – Táj-Érték-Turizmus szakmai műhelynap
- 2025.05.21., Kapolcs – Táj-Érték-Turizmus szakmai műhelynap

A rendezvények hozzájárultak a térségi együttműködések erősítéséhez, a turisztikai szereplők közötti tudásmegosztáshoz és a közös fejlesztési irányok kijelöléséhez.

Nyitott Porta Napok – térségi zászlóshajó program

A program egyik legjelentősebb eredménye ezen a területen is a Nyitott Porta Napok sikeres megszervezése volt:

- 70 porta csatlakozott a Dunántúl szíve térségben.
- A porták között több tájház, kézműves műhely, helyi termelői gazdaság és élményhelyszín is megjelent.
- A rendezvény erősítette a helyi termékek és a térségi élményturizmus láthatóságát, valamint a közösségi együttműködést.

Kerékpáros és gyalogos túrák

A program keretében több aktív turisztikai pilot valósult meg:

- 4 e-bike túra a Nyitott Porta Napokhoz kapcsolódva.
- 1 kerékpártúra a térség kulturális és természeti értékeinek bemutatásával.
- 1 gyalogos túra, amely a helyi táji értékeket és hagyományokat mutatta be.

A túrák célja a térség élményalapú felfedezése, a helyi termelők és porták bekapcsolása, valamint a fenntartható turisztikai formák népszerűsítése volt.

Promóció és kommunikáció

- Elkészült 1 promóciós film, amely bemutatja a térség aktív turisztikai lehetőségeit és a Nyitott Porta program hangulatát.
- A kommunikációs tevékenységek hozzájárultak a térség turisztikai láthatóságának növeléséhez és a látogatói érdeklődés erősödéséhez.

A 2024–2025 között megvalósult aktív turisztikai fejlesztések jelentősen hozzájárultak a Marcal-völgy és a környező települések turisztikai vonzerejének növeléséhez. A program eredményeként:

- megerősödtek a térségi turisztikai együttműködések,
- láthatóbbá váltak a helyi értékek és élményhelyszínek,
- új túraútvonalak és élményalapú programok jöttek létre,
- a Nyitott Porta Napok térségi szinten is meghatározó eseménnyé váltak,
- a helyi termelők és szolgáltatók aktívabban kapcsolódtak be a turizmusba.

A program hosszú távon is alapot teremt a fenntartható, helyi értékekre épülő turizmus fejlődéséhez.

4.1.3. Paktummal a helyi gazdaságért

A Táj-Kapocs Alapítvány 2024–2025 között megvalósított gazdaságfejlesztési beavatkozásai a térségi vállalkozások megerősítését, a foglalkoztatási lehetőségek bővítését és a helyi gazdasági szereplők együttműködésének fejlesztését célozták. A program középpontjában a három megye foglalkoztatási és gazdaságfejlesztési paktumainak összehangolt bevonása, valamint a vállalkozói inkubációs és mentorprogramok elindítása állt.

A cél az volt, hogy a térség mikro- és kisvállalkozásai olyan támogatást kapjanak, amely növeli versenyképességüket, fejleszti kompetenciáikat, és hozzájárul a helyi munkaerőpiac stabilizálásához.

Megvalósult eredmények

1. Foglalkoztatási inkubáció és mentorhálózat

A program egyik legfontosabb eredménye a térségi vállalkozók számára létrehozott mentorhálózat és az első kezdő vállalkozói inkubációs program elindítása volt. A folyamat

megerősítette azt a térségi felismerést, hogy a szakképzés, a foglalkoztatás és a vállalkozásfejlesztés csak széles körű együttműködéssel fejleszthető.

2. SZIKRA – kezdő vállalkozói mentorprogram

A 2025 őszén megvalósult SZIKRA program a térség első, kifejezetten induló vállalkozókra szabott inkubációs folyamata volt.

Főbb eredmények:

- 9 kezdő vállalkozás vett részt a programban.
- A mentorálás személyes konzultációkra, gyakorlati workshopokra és közösségépítésre épült.
- A résztvevők számára készült:
  - 3 promóciós kisfilm,
  - 3 podcast,
  - 3 professzionális termék- és helyszínfotózás.
- A program végére a vállalkozók magabiztosabbá váltak az online kommunikációban, a tartalomkészítésben és a saját márkaépítésben.

A résztvevők visszajelzései alapján a SZIKRA program hiánypótló kezdeményezés, amely hosszú távon is képes erősíteni a helyi vállalkozói közösséget.

3. Vállalkozásfejlesztési kutatás

A térség gazdasági szereplőinek bevonásával 75 vállalkozás részvételével készült felmérés, amely átfogó képet adott a helyi gazdaság szerkezetéről, kihívásairól és fejlesztési igényeiről.

A kutatás főbb megállapításai:

- A vállalkozások többsége mikro- és kisvállalkozás, helyi piacokra épülő működéssel.
- A pályázati aktivitás kiemelkedően magas (80%).
- A legnagyobb kihívás a munkaerőhiány és a képzett munkaerő megtartása.
- A vállalkozások kétharmada nem tervez beruházást a következő három évben, elsősorban a piaci bizonytalanság miatt.
- A legnagyobb igények: bértámogatás, felnőttképzés, rugalmas foglalkoztatási formák, adminisztráció csökkentése.

A felmérés megalapozta a további gazdaságfejlesztési beavatkozások tervezését.

4. Szakmai fórumok és workshopok

A vállalkozói közösség erősítése érdekében a program keretében megvalósult:

- 2 vállalkozói fórum,
- 2 tematikus workshop, amelyek a helyi vállalkozások közötti kapcsolatépítést, tudásmegosztást és a fejlesztési lehetőségek feltárását támogatták.

A program hatása

A 2024–2025 között megvalósult gazdaságfejlesztési beavatkozások eredményeként:

- erősödött a térségi vállalkozói közösség,
- létrejött egy működő mentorhálózat,

- elindult az első vállalkozói inkubációs program,
- nőtt a vállalkozók digitális és kommunikációs kompetenciája,
- feltárásra kerültek a térség gazdasági kihívásai és fejlesztési irányai,
- megerősödött a paktumokkal és szakmai partnerekkel való együttműködés.

A program hosszú távon hozzájárul a térség gazdasági stabilitásához, a foglalkoztatási lehetőségek bővítéséhez és a vállalkozói ökoszisztéma fejlődéséhez.

4.2. Társadalmi és humán tőke fejlesztése

4.2.1. „Kulturális híd”: innovatív kulturális és közösségépítő hálózat

A „Kulturális híd” program célja a térség kulturális és közösségi szereplőinek összekapcsolása, a párbeszéd és együttműködés erősítése, valamint egy olyan hálózat kialakítása, amely hosszú távon is támogatja a közösségi élet minőségét. A kezdeményezés a kulturális szakemberek, intézmények, civil szervezetek és településvezetők közötti kapcsolatépítést, tudásmegosztást és közös gondolkodást helyezte középpontba.

A program 2024-ben a sümegi Kulturális Híd konferencián indult, ahol a térség kulturális szereplői közösen fogalmazták meg a legfontosabb fejlesztési irányokat: szakemberek bevonása, kommunikáció javítása, rendszeres találkozók, közös programok, jó gyakorlatok bemutatása és a civil szervezetek aktívabb bevonása. A Táj-Kapocs Alapítvány ezekre az igényekre építve alakította ki a program tevékenységeit.

Megvalósult tevékenységek

1. Műhelymunkák és szakmai találkozók

A program során 6 műhelymunka valósult meg, amelyek célja a közös gondolkodás, a kulturális hálózatépítés és a települések közötti együttműködés erősítése volt.

A főbb események:

- Kulturális együttműködések a Marcal-menti térségben – Sümeg (2024.04.29.)
- Mentori műhelymunkák – Sümeg (2024.11.15., 2025.03.18.)
- Kulturális Híd műhelymunkák – Csabrendek (2024.12.04.), Káptalanfa (2025.01.17., 2025.02.20.)

A műhelymunkák eredményeként elkészült egy 21 települést összefogó közös kulturális nagyrendezvény programterve (Sümegi Kistérségi Kavalkád).

2. Látóutak és szakmai napok

A kulturális szakemberek közötti kapcsolatépítést 4 látóút és szakmai nap támogatta:

- Kulturális Híd tanulmányút – Megyer (2025.04.23.)
- Híd a közösségek között – Devecser (2025.05.29.)
- Kulturális Híd – Kommunikáció, ami összeköt – Kapolcs (2025.10.10.)

- Közösségi kapcsok – Civil és kulturális szakmai nap – Kapolcs (2025.11.07.)

A látóutak során a résztvevők megismerhették a térség jó gyakorlatait, civil együttműködéseit, kulturális innovációit és kommunikációs megoldásait.

3. Interjúk és kapcsolódás a kulturális szakemberekkel

A program részeként 102 személyes vagy telefonos interjú készült a térség művelődésszervezőivel. Az interjúk célja:

- a helyi kulturális élet feltérképezése,
- a Kulturális Híd céljainak bemutatása,
- a települések közötti kapcsolódási pontok azonosítása.

Ez a folyamat alapozta meg a kulturális térkép és a hálózati együttműködések kialakítását.

4. Kulturális térkép – online adatbázis

A program egyik legfontosabb eredménye a térségi kulturális térkép elkészítése, amely online, térképes adatbázis formájában mutatja be:

- a művészeti csoportokat,
- előadókat, alkotókat,
- kulturális szolgáltatókat,
- települési kulturális helyszíneket.

A térkép szűrhető, fotógalériát tartalmaz, és segítséget nyújt a rendezvényszervezőknek és a kulturális szereplőknek egyaránt. A rendszer teljes mértékben adaptálható más térségek számára is. Elérhető: <https://tajkapocs.hu/kulturalis-terkep/>

5. Alkotópályázat és ifjúsági bevonás

A „Kincses otthonunk” című alkotópályázatra általános iskolai osztályok küldtek be pályaműveket települési értékeikről. A 6 nyertes osztály jutalma egy-egy osztálykirándulás volt a Táj-Kapocs működési területén, amely erősítette a helyi identitást és a térség értékeinek megismerését.

6. Kommunikáció és láthatóság

A program kommunikációját több eszköz támogatta:

- hírlevelek,
- személyes és telefonos kapcsolattartás,
- kommunikációs szakmai nap (Kapolcs, 2025.10.10.),
- egy kisfilm, amely a kulturális térképet és a program céljait népszerűsíti.

Résztevők és partnerségek

A programban 51 település kulturális szakemberei, településvezetői, civil szervezetei és intézményei vettek részt. Összesen 182 fő kapcsolódott be a műhelymunkákba, látóutakba és szakmai napokba.

Főbb intézményi partnerek:

- Devecseri Kastélykönyvtár és Művelődési Központ
- Sümegi Kisfaludy Sándor Művelődési Központ
- Művésztalca Kúria – Kapolcs
- Alsópáhoki Alkotóház
- általános iskolák

Civil partnerek:

- Balatoni Civil Szervezetek Szövetsége
- Vas és Veszprém Vármegyei Civil Közösségi Szolgáltató Központok
- Élő Forrás Hagyományörző Egyesület
- Kapolcsi Kulturális és Természetvédelmi Egylet
- Magyar Közösségépítők Értékszövetsége Egyesület
- és további térségi civil szervezetek

A program eredményei

- 51 település kulturális szereplői kapcsolódtak be.
- 182 résztvevő vett részt a program eseményein.
- 6 műhelymunka és 4 látóút valósult meg.
- Elkészült a térségi kulturális térkép.
- 102 interjú készült a kulturális szakemberekkel.
- 6 osztálykirándulás valósult meg az alkotópályázat nyerteseinek.
- Több új kulturális együttműködés és közös program indult el a résztvevők kapcsolódásai nyomán.

A program hozzájárult ahhoz, hogy a térség kulturális szakemberei ne elszigetelten, hanem hálózatban, egymást támogatva dolgozzanak tovább.

4.2.2. Együtt az ifjúság helyben tartásáért

A Táj-Kapocs Ifjúsági Projekt a térség humán tőkájének fejlesztését, azon belül a kistelepüléseken élő fiatalok aktivizálását, helyben tartását és közösségi szerepvállalásának növelését célozta. A program egy sürgető problémára reagált: a 125 falut érintő térségben a fiatalok nehezen megszólíthatók, közösségeik szétesettek, vezetőik hiányoznak, a közösségi kötelékek pedig gyengülnek.

A projekt alapelve az volt, hogy a fiatalok ne passzív résztvevők, hanem felelősséget vállaló, cselekvő szereplők legyenek. A „Vedd észre! Tedd szóvá! Oldd meg!” jelmondat a fiatalok saját közösségük alakításába való bevonását hangsúlyozta.

A megvalósítás fő lépései és módszerei

1. Partnerségi alapok és kapcsolatfelvétel

A program első szakasza a térségi ifjúságsegítők, civil szervezetek és településvezetők bevonására épült.

- Ifjúságsegítői látóút: jó gyakorlatok megismerése (KÖSZI Bázis, Fekete Sereg, TIE Klub).
- Ifjúsági műhelymunka – Sümeg: polgármesterek, művelődésszervezők és fiatalok közös felkészítése a települési folyamatokra.

Ezek az alkalmak alapozták meg a települési „moccantások” elindítását.

2. Települési „moccantások” – a helyi fiatalok aktivizálása

A „moccantások” jelentették a program gerincét: 12 településen 32 alkalom, ebből 9 településen teljes folyamat.

A háromlépcsős modell:

1. Vezetői egyeztetés – polgármester és művelődésszervező bevonása, támogatás biztosítása.
2. Első találkozó a fiatalokkal – helyi értékek, problémák és saját szerepük feltérképezése.
3. Második találkozó – közös akcióterv készítése a fiatalok és a döntéshozók részvételével.

A fiatalok által megfogalmazott igények:

- több közösségi tér,
- sport- és szabadidős programok,
- saját szervezésű események,
- klubhelyiségek kialakítása.

Több településen a polgármesterek felajánlották használaton kívüli helyiségek átalakítását ifjúsági klub céljára.

3. Térségi hálózatépítő események

Ifjúsági Konferencia – Taliándörögd

A frissen aktivizált fiatalok találkoztak a már működő ifjúsági szervezetekkel. Konkrét eredmény:

- Olaszfalu fiataljai podcastot indítottak a tótvázsonyiak támogatásával („A kocsmapultról a közgyűlésig”).

Térségi Ifjúsági Találkozó – Nemesahany (9 település fiataljainak részvételével)

A fiatalok csapatként mutatkoztak be, közös feladatokkal és polgármesterekkel folytatott párbeszéddel. A beszélgetőkártyás módszer áttörést hozott a fiatalok és döntéshozók közötti kommunikációban.

4. Ifjúsági Akadémia – a jövő vezetőinek képzése

A program csúcspontja a 14 fiatal részvételével megvalósult Ifjúsági Akadémia volt, amely 11 település tehetséges fiataljait gyűjtötte össze.

Felépítés:

- 4 napos felkészítőtábor
- 4 bentlakásos hétvége
- látóút Martosra (Esterházy Akadémia)

Tematikák:

- Fiatalok Európában
- Önkormányzati működés
- Vidékfejlesztés és turizmus
- Helyi vállalkozások szerepe

Módszertan:

- élményalapú tanulás,
- tereplátogatások,
- interjúkészítés,
- közösségi feladatok,
- tudásmegosztás otthoni fiatalokkal.

Kiemelt jó gyakorlat: A fenntarthatósági társasjáték során egy visszahúzódó résztvevő olyan megoldást javasolt, amely a felnőtt szakembereknek sem jutott eszébe – bizonyítva, hogy a fiatalok kreatív gondolkodása kiemelkedő érték.

Eredmények és hatások

1. Ifjúsági szerveződések elindulása

- 9 településen indult el ifjúsági klub vagy közösségi szerveződés.
- Több helyen megkezdődött klubhelyiségek kialakításának tervezése (pl. Zalavár, Olaszfalu, Lesencetomaj, Csabrendek).

2. Széles körű ifjúsági bevonás

A program teljes időszakában kb. 120 fiatal vett részt a különböző eseményeken.

3. Kapcsolatok és együttműködések erősödése

A fiatalok, településvezetők és ifjúságsegítők között új kapcsolatok jöttek létre, amelyek több településen konkrét közös programokhoz vezettek.

4. Tudás és kompetenciafejlődés

A fiatalok:

- magabiztosabbak lettek a közösségszervezésben,
- megtanultak felelősséget vállalni,

- aktívabban kapcsolódtak a helyi közülethez,
- új készségeket sajátítottak el (kommunikáció, projektervezés, vezetői készségek).

A program továbbvihetősége

A kísérleti modell minden eleme adaptálható más térségekben is:

- települési moccanások,
- ifjúsági műhelymunkák,
- térségi találkozók,
- Ifjúsági Akadémia,
- partnerségi hálózatépítés.

A módszer lényege: személyes megszólítás, felelősségadás, közös tervezés és a fiatalok valódi bevonása.

A Táj-Kapocs Ifjúsági Projekt bizonyította, hogy a kistelepülési fiatalok aktivizálása lehetséges, ha valódi szerepet, figyelmet és felelősséget kapnak. A program hatására:

- új ifjúsági közösségek indultak el,
- erősödött a fiatalok helyi kötődése,
- nőtt a települések közötti együttműködés,
- kialakult egy térségi ifjúsági hálózat,
- elindult a jövő helyi vezetőinek képzése.

A projekt hosszú távon hozzájárul a térség megtartóerejének növeléséhez és a vidéki életminőség javításához.

4.2.3. „Iskolák a Tájban”: módszertani innovációk az oktatásban

Az „Iskolák a tájban” program a térség belső perifériás településein működő köznevelési intézmények megerősítését, a pedagógusok szakmai támogatását és a tanulók helyi identitásának fejlesztését tűzte ki célul. A kezdeményezés arra reagált, hogy a kistelepülési iskolák gyakran elszigetelten működnek, erőforrásaik korlátozottak, miközben a gyerekek helyi kötődése és pályaorientációja gyengül.

A program célja az volt, hogy:

- erősödjenek az iskolák térségi együttműködései,
- a tanulók megismerjék saját településük értékeit, hagyományait,
- élménypedagógiai módszerekkel fejlődjenek gyakorlati készségeik,
- a helyi gazdasági szereplők bevonásával javuljon a pályaorientáció,
- a pedagógusok korszerű módszertani támogatást kapjanak.

Megvalósult programok (2024–2025)

A program 2025-ben széles körű, több korosztályt érintő tevékenységekkel valósult meg, amelyek az iskolák, óvodák és helyi közösségek bevonásával zajlottak.

1. Szakmai napok és iskolai műhelymunkák

- 2025.01.28. – Vasvár Szakmai nap és iskolai műhelymunka pedagógusoknak és diákoknak.
- 2025.05.30. – Lesencetomaj *Partnerségben az iskolákkal: Szomszédolás* – térségi iskolák közös programja.
- 2025.06.13. – Csögle Erdei témanap: helyi identitás, természetismeret, értékörzés.
- 2025.05.25. – Gyermeknap a Hagyományok útján Helyi néphagyományok, tájismeret és természetismeret élménypedagógiai bemutatása.

2. Óvodai témanapok – Kiscsősz

A program kiemelt figyelmet fordított a legkisebbekre is, hiszen a helyi identitás alapjai óvodás korban rakódnak le.

Óvodai témanapok 2025-ben:

- 05.13. – Celldömölki Hajnalcsillag Óvoda
- 05.20. – Hosszúperesztegi Óvoda
- 06.03. – Ajkai Vízikék Óvoda
- 06.10. – Mezőlaki Tengelic Óvoda
- 06.10. – Ajkai Patakparti Óvoda
- 06.11. – Pápai Városi Óvoda
- 10.10. – Pápai Városi Óvoda szakmai nap

A témanapok a természetismeret, a hagyományörzés és a helyi értékek játékos megismertetésére épültek.

3. Iskolai csoportok látogatásai

A program részeként több iskola vett részt élménypedagógiai témanapokon:

- 2025.06.05. – Celldömölki Szent Benedek Katolikus Általános Iskola
- 2025.06.12. – Fertőszentmiklósi Felsőbüki Nagy Pál Általános Iskola

A foglalkozások a helyi gazdaság, a természet és a kulturális örökség megismerésére épültek.

4.2.4. Civil szervezetek szerepének erősítése

A Táj-Kapocs Alapítvány 2024–2025 között kiemelt figyelmet fordított a civil szervezetekkel való együttműködés erősítésére és a fiatalok szemléletformálására a civil közösségi lét és az önkéntesség értékei iránt. A cél az volt, hogy a térség civil ökoszisztémája megerősödjön, a szervezetek tudatosabban használják a rendelkezésre álló erőforrásokat, és a fiatalok számára is láthatóvá váljanak a civil életben rejlő lehetőségek.

A program egyszerre támogatta:

- a civil szervezetek szakmai fejlődését,
- a települések közötti hálózatosodást,
- a fiatalok bevonását a közösségi életbe,

- az önkéntesség népszerűsítését.

Megvalósult tevékenységek (2024–2025)

1. Települési civil fórumok

A program keretében 14 települési civil fórum valósult meg, amelyekre a Marcal-völgy civil és önkormányzati szereplőit hívtuk meg: polgármestereket, civil szervezetek képviselőit, közösségi kezdeményezések elindítását tervező lakosokat.

A fórumok célja:

- a helyi civil élet feltérképezése,
- a szervezetek közötti kapcsolatok erősítése,
- a közös gondolkodás és együttműködés ösztönzése,
- a civil szféra előtt álló kihívások és lehetőségek azonosítása.

A fórumok visszajelzései alapján egyértelmű, hogy a kistelepülési civil szervezetek számára nagy szükség van a szakmai támogatásra, a pályázati ismeretek bővítésére és a hálózatos együttműködésekre.

2. Civil szakmai műhelyek – 2025 szeptemberében négy helyszínen

A Táj-Kapocs Alapítvány 8 civil szakmai műhelyt szervezett, ebből négyet 2025 szeptemberében, a Marcal-völgy különböző településein.

I. Vashosszúfalu – szeptember 2.

- 12 résztvevő, 4 településről
- településvezetők és civil szervezeti vezetők közös munkája

II. Káld – szeptember 4.

- 8 résztvevő, 4 településről
- kiemelt téma: EGYREG regisztráció az SZJA 1% gyűjtéséhez

III. Bejcgertyános – szeptember 9.

- résztvevők 3 településről
- fókusz: projektötletek kidolgozása, NEA pályázatok áttekintése

IV. Kemenespálfa – szeptember 11.

- 5 település képviselői
- téma: NIR rendszer használata, pályázati dokumentáció alapjai

A műhelyek közös szakmai tartalma

- a Táj-Kapocs Alapítvány céljainak bemutatása
- civil szektor helyzete Vas-Zala-Veszprém megyében
- pályázatírási és projektmenedzsment alapok
- NEA és egyéb pályázati lehetőségek
- NIR és EGYREG regisztráció
- kommunikációs csatornák használata
- helyi erőforrások és jövőképek feltérképezése

Kézzelfogható eredmények

- több szervezet a helyszínen megkezdte a NIR-regisztrációt,
- új projekttervek születtek a közelgő pályázatokhoz,
- erősödött a civil szervezetek közötti együttműködési szándék,
- nőtt a Táj-Kapocs kommunikációs csatornáinak követői köre.

A fórumok beszélgetésein történő impulzusok hatására is, az OBH adatai alapján 2025. második felében az alábbi településeken lett bejegyezve új civil szervezet:

- Mikosszéplak
- Kemenespálfa
- Jánosháza
- Karakó
- Vashosszúfalu
- Boba
- Lesenceistvánd

A műhelynapok bizonyították, hogy a tudásmegosztás és a személyes találkozások jelentősen erősítik a helyi civil közösségeket.

3. Ifjúsági bevonás – Alacoolj! társasjáték módszertan (10 foglalkozás)

A Veszprém Vármegyei Civil Központtal együttműködésben 10 rendhagyó osztályfőnöki óra valósult meg köznevelési intézményekben, az „Alacoolj!” kreatív kooperatív társasjáték módszertanával.

A program célja

- a fiatalok megismertetése a civil szféra működésével,
- az önkéntesség népszerűsítése,
- a közösségi szolgálat értékeinek bemutatása,
- a diákok bevonása a közösségi tervezésbe.

A foglalkozások felépítése

1. Ráhangelődő óra

- civil szféra alapfogalmai
- civil-üzleti-állami szektor összehasonlítása
- közösségi szolgálat szerepe
- kisfilmek és „Igen-Nem tréning”

2. Alacoolj! társasjáték

- saját civil szervezet „alapítása”
- célok és tevékenységek meghatározása
- önkéntesek „toborzása”
- csoportos bemutatók és játékos verseny

Helyszínek

- Tapolca – Batsányi János Gimnázium

- Tapolca – Széchenyi István Baptista Technikum
- Sümeg – Kisfaludy Sándor Gimnázium

A diákok aktívan, kreatívan vettek részt a feladatokban, és meglepően éretten fogalmazták meg saját településük fejlesztési igényeit. A foglalkozások során világossá vált, hogy a fiatalok nyitottak az önkéntességre és a közösségi szerepvállalásra, ha megfelelő, élményalapú módszerekkel szólítjuk meg őket.

A program hatása

1. Civil szervezetek megerősödése

- nőtt a szervezetek pályázati tudása,
- bővült a civil együttműködések köre,
- több szervezet megkezdte a digitalizációs lépéseket (NIR, EGYREG).

2. Hálózatosodás és közösségépítés

- 14 települési fórum és 8 műhelymunka segítette a térségi kapcsolatok erősödését,
- új partnerségek és közös projektötletek születtek.

3. Ifjúsági szemléletformálás

- a fiatalok megismerték a civil világ értékeit,
- nőtt az önkéntesség iránti érdeklődés,
- a diákok saját környezetük fejlesztéséről is gondolkodni kezdtek.

A civil szervezetekkel és fiatalokkal végzett munka jelentősen hozzájárult a térség közösségi életének megerősítéséhez. A program eredményeként:

- erősödött a civil szféra szakmai felkészültsége,
- bővült a települések közötti együttműködés,
- a fiatalok közelebb kerültek a közösségi cselekvés élményéhez,
- új civil kezdeményezések és projektötletek születtek.

A Táj-Kapocs Alapítvány továbbra is elkötelezett a civil közösségek támogatása és a fiatalok bevonása mellett.

4.3. Települési környezet és önkormányzati kompetencia

A 2024–2025 között megvalósított fejlesztési időszak egyik legfontosabb eredménye, hogy a térségben rendszerszinten jelent meg a települések közötti közös tervezés igénye, amely átlépte a korábbi, elszigetelt projektlogikákat. A program célja az volt, hogy a Táj-Kapocs modellben megfogalmazott gazdaság- és humánfejlesztési célokat integrált, térségi szemléletben hangolja össze, és olyan kapacitásokat építsen ki, amelyek hosszú távon is támogatják a helyi fejlesztések sikerét.

A humán tőke ebben a keretrendszerben nem különálló fejlesztési területként jelent meg, hanem kulcsfontosságú támogató eszközként: olyan képzési, együttműködési és kapacitásépítési folyamatként, amely nélkülözhetetlen a települések közötti partnerség és a gazdaságfejlesztési folyamatok megalapozásához.

A program négy, egymásra épülő fejlesztési irány mentén valósult meg:

1. Térségi együttműködések és kutatások előkészítése – közel 100 település bevonásával.
2. Kapcsolatépítés az új önkormányzatokkal és társulásokkal – a Táj-Kapocs modell bemutatása és partnerségi ajánlatok.
3. Térségi projektfejlesztési folyamat elindítása – a mélyebb, hosszú távú fejlesztési témák felszínre hozása.
4. Humán tőke fejlesztése – Településfejlesztési Kollégium és Akadémia létrehozása.

Ezek a folyamatok együtt alapozták meg azt az új, önkéntes önkormányzati együttműködési keretrendszert, amely a térségi identitásra, a helyi értékekre és a közösségi együttműködések megerősítésére épül.

1. Önkormányzati kutatás – Települési helyzetkép és fejlesztési igények

A program egyik legfontosabb szakmai pillére a 92 település bevonásával készült átfogó önkormányzati helyzetfeltárás volt. A kutatás célja a térség demográfiai, gazdasági, infrastrukturális és szolgáltatási kihívásainak feltérképezése, valamint a települések fejlesztési irányainak azonosítása.

A kutatás főbb megállapításai

- A térséget gyorsuló népességfogyás, elvándorlás és elöregedés jellemzi.
- Számos település infrastrukturális hiányokkal küzd (közúthálózat, közművek, egészségügyi és szociális ellátás).
- A helyi munkalehetőségek korlátozottak, a fiatalok elvándorlása erős.
- Több településen hiányoznak alapvető szolgáltatások (bölcsőde, gyógyszertár, gyermekorvos).
- A települések közötti együttműködés gyakran gyenge, személyfüggő, nem alkot valódi hálózatot.

A térség erősségei

- gazdag természeti és kulturális értékek,
- a Balaton közelsége,
- aktív helyi közösségek,
- kézműves és helyi termék hagyományok.

A kutatás egyértelművé tette, hogy a térség problémái csak összehangolt, térségi szintű fejlesztésekkel kezelhetők.

2. Településfejlesztési Kollégium és Akadémia – 9 kollégista, új vezetői közösség

A humán tőke fejlesztésének központi eleme a Vasvári Nagytérségi Népfőiskolával közösen létrehozott Településfejlesztési Kollégium és Nyitott Akadémia volt. A program 2024 őszén indult, és Magyarországon is újszerű, térség-specifikus vezetőképzési modellként működik.

A képzés felépítése

- 8 bentlakásos alkalom, háromhavonta.
- Szakmai előadások, terepi jó gyakorlatok megtekintése, vezetett csoportmunka.
- Nemzetközi kitekintés – osztrák, szlovén, szlovák példák.

Részvételi rendszer

- Zárt kollégiumi csoport: 30 fő, ebből 9 fő a Táj-Kapocs térség ösztöndíjas kollégistája.
- Nyitott Akadémia: alkalomként 30–70 résztvevő.

Hatások

- erősödtek az önkormányzati együttműködések,
- spontán szakmai hálózatok alakultak ki,
- nőtt a bizalom és a tudásmegosztás,
- a terepi tanulás közvetlenül inspirálta a helyi fejlesztéseket.

A Kollégium már az első évben bizonyította, hogy a humán tőke fejlesztése egyben új települési ökoszisztéma kialakulását is elindítja.

3. Térségi projektfejlesztés – 18 projekt előkészítése

A program egyik legfontosabb eredménye a 18 térségi projekt előkészítése volt. A projektfejlesztési folyamat célja az volt, hogy:

1. azonosítsa azokat a fejlesztési témákat, amelyek kiharadtak a Versenyképes Járás Program első konstrukciójából,
2. hosszú távú, mélyebb térségi problémákra adjon választ.

A felhívás logikája

- minimum 3 szereplő együttműködése (önkormányzat–civil–intézmény),
- térségi szintű problémák feltárása,
- hosszú távú, együttműködésen alapuló koncepciók kidolgozása.

A felmerült tématerületek

- önkormányzati eszközközösség,
- közösségi ipari park,
- térségi turisztikai desztináció-menedzsment,
- közszolgáltatási bérlakásprogram,
- szociális gazdaság és szociális farm hálózat,
- tematikus térségi stratégiák (idősügy, szakképzés).

A projektfejlesztési folyamat megalapozta a térség hosszú távú fejlesztési irányait.

4. A települések közötti közös tervezés megerősödése

A program egyik legfontosabb rendszerszintű eredménye, hogy megjelent a közös tervezés igénye. A települések felismerték, hogy:

- a térség problémái nem kezelhetők települési szinten,
- a fejlesztések csak hálózatos együttműködésben lehetnek sikeresek,
- a közös gondolkodás átlépi a korábbi, elszigetelt projektlogikákat.

A partnerségi folyamat hatásai

- újra előtérbe került az önkormányzati együttműködések szükségessége,
- megjelentek a járási szintű közös fejlesztési elképzelések,
- erősödött a párbeszéd kultúrája és a települések közötti szolidaritás,
- kialakultak az első bizalmi kapcsolatok, amelyek alapot adnak egy jövőbeli intézményesített együttműködésnek.

A 2024–2025 között megvalósult folyamatok eredményeként a térségben:

- 92 település vett részt a helyzetfeltárásban,
- 9 kollégista kapcsolódott be a Településfejlesztési Kollégiumba,
- 18 térségi projekt előkészítése indult el,
- megerősödött a felismerés, hogy a térség strukturális problémái csak közös, hálózatos, értékalapú fejlesztéssel kezelhetők.

A program megalapozta azt a szemléletváltást, amelyre a 2026–2030 közötti fejlesztési ciklus épülhet: egy olyan térségi együttműködési rendszer kialakulását, amely a közösségekre, a partnerségre és a humán tőkére épít.

Összegző szakmai megállapítás – 2024–2025 eredményei

A 2024–2025 közötti időszak a Táj-Kapocs Alapítvány számára a térségi együttműködések megerősítéséről, a helyi közösségek aktivizálásáról és a humán tőkére építő fejlesztési folyamatok elindításáról szólt. Két év munkája világosan megmutatta, hogy a belső perifériás térségek megújulása akkor válik valósággá, ha a fejlesztések középpontjában az emberek, a kapcsolatok és a helyi értékek állnak.

Eredmények térségi szinten

A program hatásai több területen is kézzelfoghatóvá váltak:

- A helyi termelők és porták szakmai felkészültsége erősödött, a Nyitott Porta Napok pedig országos láthatóságot adtak a térség értékeinek.
- Fenntartható, aktív turisztikai kínálat jött létre, amely a táji, kulturális és helyi termékekre épít.
- Vállalkozói közösségek szerveződtek, mentorprogramok, fórumok és szakmai műhelyek támogatásával.

- Kulturális és társadalmi kapcsolatok mélyültek, új hálózatok és együttműködések születtek a térség kulturális szereplői között.
- A fiatalok helyben maradását támogató folyamatok elindultak: ifjúsági klubok, találkozók, konferenciák és az Ifjúsági Akadémia révén mintegy 120 fiatal kapcsolódott be a közösségi életbe.
- Az iskolák és óvodák közelebb kerültek a helyi értékekhez, élménypedagógiai programok és témnapok segítségével.
- A civil szervezetek hálózatai megerősödtek, a fiatalok közösségi részvétele nőtt, és új együttműködések indultak el.
- A települési önkormányzatok közötti együttműködés fejlődött, megjelent a közös tervezés igénye, és elindult a Településfejlesztési Kollégium, amely új vezetői közösséget formál.

A két év tanulsága

A program tapasztalatai egyértelművé tették: Egy térség akkor él, ha az emberek kapcsolódnak, együtt gondolkodnak és közösen alakítják a jövőt. A 2024–2025 közötti időszakban ezek a kapcsolódások megszülettek: – települések között, – közösségek között, – generációk között, – gazdasági és társadalmi szereplők között. Ezek a kapcsolatok adják azt az alapot, amelyre a térség 2026–2030 között tovább építhet.

5. Egyéb projektek

A Táj-Kapocs Alapítvány az „Érték- és közösségvezérelt térségfejlesztés kísérleti program megvalósítása” című projektje mellett az elmúlt években további két programot is megvalósított. Az egyik egy ifjúsági fókuszú kezdeményezés volt, amely a Pannon Egyetemért Alapítvány támogatásával valósult meg, míg a másik egy nemzetközi együttműködés keretében zajló projekt, amely jelenleg is folyamatban van.

5.2. Pannon Egyetemért Alapítvány

A Táj-Kapocs Alapítvány 2025-ben három jelentős ifjúsági programot valósított meg a Pannon Egyetemért Alapítvány és a KÖSZI partnerségével, amelyek célja a fiatalok közösségi szerepvállalásának, helyi aktivitásának és térségi együttműködéseinek erősítése volt. A programok különböző formátumokban – konferencia, csapatépítő tábor és fesztiválhoz kapcsolódó találkozó – biztosítottak lehetőséget a tanulásra, tapasztalatmegosztásra és a közösségi kapcsolatok bővítésére.

A VI. Ifjúsági Konferencia Taliándörögdön 85 résztvevővel zajlott, fiatalos, interaktív programstruktúrával. A Marcal-mente településeinek ifjúsági csoportjai aktív szerepet kaptak a lebonyolításban és a szakmai szekciók vezetésében, ezzel is erősítve a helyi fiatalok kompetenciáit és önszerveződési készségeit. A szakmai előadások, pódiumbeszélgetések és közösségi programok a térségi ifjúsági munka láthatóságát és együttműködéseit támogatták.

Az Ifjúsági Akadémia Csapatépítő és Felkészítő Tábor 12, települési ajánlással kiválasztott fiatal vezető számára biztosított intenzív szakmai fejlődést. A négynapos program műhelymunkákkal, tréningekkel, szakmai előadásokkal és tereplátogatásokkal segítette a résztvevőket abban, hogy tudatosabb és felkészültebb szereplőivé váljanak a helyi ifjúsági közösségek működtetésének.

A Nemeshanyi Ifjúsági Találkozó az Era Nova fesztivál keretében közel 100 főt – fiatalokat és szakembereket – kapcsolt össze. A települési ifjúsági csoportok bemutatkozása, a közös játékok, a szakmai párbeszéd és a polgármesterekkel folytatott interaktív feladatok hozzájárultak a térségi együttműködések elmélyítéséhez és a fiatalok véleményének hangsúlyosabb megjelenítéséhez.

A három program együttesen jelentős mértékben támogatta a vidéki ifjúság közösségi szerepvállalását, erősítette a települések közötti hálózatosodást, és hosszú távon is hozzájárul a térségi ifjúsági munka fejlődéséhez.

5.2. INTERREG DANUBE pályázat – Partnerség fiatalok helyben tartása és letelepedésük támogatása érdekében

Az ELEVATE egy 11 Duna-menti ország részvételével megvalósuló transznacionális projekt, amelyben Magyarországot egyedüli partnerként a Táj-Kapocs Alapítvány képviseli, stratégiai együttműködésben a Közigazgatási és Területfejlesztési Minisztériummal. A program célja az állami, civil és vállalati szereplők közötti együttműködés erősítése annak érdekében, hogy a Duna-régióban befogadóbb, hozzáférhetőbb és a társadalmi változásokra felkészültebb közösségek jöjjenek létre. Kiemelt fókusza az idősek és a fogyatékossgal élő személyek aktív bevonása, a szolgáltatásokhoz való hozzáférésük javítása és társadalmi részvételük növelése.

Projekt költségvetése: 2 797 748.00 EUR, míg a Táj-Kapocs Alapítvány teljes költségvetése 155 960 EUR

A projekt 2025.04.01. és 2028.03.31. között kerül megvalósításra a Táj-Kapocs Alapítvány működési területén. A projektben megismert nemzetközi jógyakorlatokra építő ELEVATE modell kísérleti jellegű alkalmazása hozzájárul és kiegészíti az eddigi tevékenységünket. A projekt során a célunk, hogy a térségben olyan generációk közötti programokat valósítsunk meg, amelyek enyhítik a helyi idős lakosság elmagányosodását, mindamellett pedig a fiatal

lakosok szemléletformálására is sor kerül. Ez elengedhetetlen a helyi inkluzívabb társadalom létrehozásában.

A projekt keretében 2026 nyara-2027 tavasz között kerülnek lebonyolításra ezek a rendezvények, majd ezt követően célunk egy módszertani kézikönyv létrehozása, amely bemutatja, hogyan lehet ezeket a rendezvényeket beépíteni a helyi kulturális életbe, illetve hogyan lehet azt az alulról építkező, együttműködésekben alapuló módszertant átültetni a települések/térségek Helyi Esélyegyenlőségi Programjai esetében.

Az Interreg Duna Transznacionális Program és a Magyar Állam társfinanszírozása által pedig lehetőséget kapunk arra, hogy egy kolléga 2 órás munkadíját, 1 kolléga 4 órás munkadíját és 1 kolléga 4 órás munkadíját a projekt keretében finanszírozza. A projekt külső szakértői költsége pedig megfelelő mozgásteret adhat a helyi rendezvények lebonyolítására, illetve elismert szakemberek hozzájárulását a módszertan kidolgozásához.

A projekt a „semmit rólunk, nélkülünk” elv mentén alulról jövő, közösségi megoldásokat dolgoz ki, amelyeket a Duna-régió 12 pilotterületén tesztelnek. A Táj-Kapocs Alapítvány helyi mintaprogramja a generációk közötti együttműködés erősítésére épül, fiatalok és idősek közös részvételével. A 2025-ben Sümegen megvalósult műhelymunka közel harminc résztvevővel értékelt a térség ifjúsági kezdeményezéseit, és megerősítette, hogy a programok kézzelfogható eredményeket hoztak: új ifjúsági klubok, formálódó egyesületek és aktív közösségi terek jöttek létre. A „Sörözz a polgármesterreddel” módszertani bemutató különösen sikeresnek bizonyult a fiatalok és döntéshozók közötti párbeszéd erősítésében.

A projekt nemzetközi együttműködését a 2025 októberében Besztercebányán megtartott második partnertalálkozó is erősítette, ahol a résztvevők szakmai előadásokon, műhelymunkákon és tanulmányutakon keresztül osztották meg tapasztalataikat, és előkészítették a következő időszak feladatait. A találkozó megerősítette a partnerek elkötelezettségét egy olyan többszintű kormányzási modell kialakítása mellett, amely hosszú távon támogatja a társadalmi integrációt és a befogadó, fenntartható közösségek fejlődését a Duna-régióban.

6. Együttműködő partnerek

A Táj-Kapocs Program sikerét a közösségek, szakmai partnerek és elhivatott együttműködők közös munkája teszi lehetővé.

Fő együttműködő partnereink:

- Közigazgatási és Területfejlesztési Minisztérium
- Civil Központok
- Élő Forrás Hagyományörző Egyesület

- ERA Nova Kamarazenekar
- Herman Ottó Intézet
- Kisfaludy Sándor Művelői Központ, Könyvtár és Emlékház
- Kislépték Egyesület
- KÖSZI
- MAKETUSZ
- Művészvilág Kúria Kapolcs
- Nemzeti Művelődési Intézet
- Pannon Egyetem
- Pannon Helyi Termék Nonprofit Kft.
- Vasvár Népfőiskola
- Hunyor Népfőiskola

7. Személyes egyeztetések

A kísérleti program megvalósítása során kiemelt hangsúlyt fektettünk a Közigazgatási és Területfejlesztési Minisztériummal folytatott rendszeres, személyes egyeztetésekre. E találkozók célja egyrészt a projekt előrehaladásának, szakmai eredményeinek és tapasztalatainak folyamatos bemutatása volt, másrészt annak biztosítása, hogy a megvalósítás iránya összhangban álljon a minisztérium szakpolitikai célkitűzéseivel és elvárásaival.

Az egyeztetések lehetőséget teremtettek a felmerülő szakmai kérdések közös áttekintésére, a módszertani megközelítések pontosítására, valamint a program további fejlesztési irányainak meghatározására. A rendszeres párbeszéd hozzájárult a projekt szakmai megalapozottságának erősítéséhez, az átlátható működés biztosításához, valamint a partnerségi együttműködés elmélyítéséhez.

2024. 05. 29. Mayer Gábor, államtitkár úr látogatása

Államtitkár úr a következő célok megvalósítására hívta fel a figyelmet:

- Önkormányzatokkal való szorosabb kapcsolattartás: személyes látogatások szervezése és egy átfogó adatbázis kialakítása a közösségi és gazdasági adottságokról.
- Vállalkozások és projektötletek feltérképezése: helyi kezdeményezések azonosítása a gazdaságfejlesztés támogatására.
- Területrendezési prioritások meghatározása: a térségi fejlesztések összehangolása.
- Fiatalok helyben tartásának elősegítése: munkahelyteremtés és közösségformálás támogatása.
- Coworking terek kialakítása: mintaprogram keretében helyi vállalkozások és kreatív ipar összekapcsolása.

2024. 07. 12. Egyeztetés Dr. Navracsics Tibor, közigazgatási és területfejlesztési miniszter miniszter úrral

Miniszter úr javaslatai és céljai:

- Közösségépítési irányok erősítése: az új közösségek létrehozásának támogatása a Marcal-völgye térségében.
- Települési arculatok azonosítása: például Nemesahany esetében a csipkekészítés hagyományainak kiemelése.
- Mentorprogramok megerősítése: támogatás a kulturális és közösségi fejlesztési célok eléréséhez.
- Településfejlesztési Kollégium: régi és újonnan választott polgármesterek bevonása a szakmai felkészítés és térségi együttműködés megerősítése érdekében.
- Kapcsolattartás vezetőkkel: miniszter úr szívesen részt vesz egyeztetéseken, különösen polgármesterekkel, megyei és kormányhivatali vezetőkkel. A szervezéshez támogatást nyújthat.
- Térségspecifikus programok megvalósítása: Ifjúsági Akadémia, Településfejlesztési Kollégium és látóutak szervezése a térségi szereplők aktív bevonásával.
- Kulturális együttműködés: EKF partnerség, NMI mentorprogram, valamint egy nyílt adatbázis kialakításának támogatása.
- Tankerületekkel való együttműködés: a helyi oktatás és kulturális programok összekapcsolása, partnerségek kialakítása.

2025. február 25. Egyeztetés Sümegen, Dr. Navracsics Tibor, közigazgatási és területfejlesztési miniszter miniszter úrral és Czunyiné dr. Bertalan Judit Államtitkár Asszonnyal.

2025. március 15. Szakmai egyeztetés zajlott Navracsics Tibor közigazgatási és területfejlesztési miniszterrel a Táj-Kapocs kísérleti program jövőjéről. A találkozó során a program továbbfejlesztési irányai, területi adaptációs lehetőségei és a fenntartható működés keretei kerültek áttekintésre. Az egyeztetésen Oszkai Réka vett részt.

2025. október 17-én Sümegen, egyeztetés zajlott Navracsics Tibor közigazgatási és területfejlesztési miniszter, valamint Czunyiné Bertalan Judit Államtitkár Asszony részvételével a modellprogram előrehaladásáról, szakmai irányairól és a kapcsolódó költségvetési kérdésekről. Az egyeztetésen Oszkai Réka és Kovács István vett részt.

2025. november 7. – Kapolcsi egyeztetés Navracsics Tibor miniszter úrral az ökoépítészeti projektről és a térségi védjegyekről.

2025. november 12-én a Közigazgatási és Területfejlesztési Minisztériumban szakmai egyeztetés történt Czunyiné dr. Bertalan Judit Államtitkár Asszonnal Táj-Kapocs kísérleti program jövőjéről, fejlesztési irányokról. Az egyeztetésen Oszkai Réka és Kovács István vett részt.

2025. december 9-én a minisztériumban folytatott egyeztetés során a Táj-Kapocs kísérleti program jövőbeni irányai kerültek áttekintésre, továbbá a Naturarch csoporttal közösen az ökoépítészeti projekt előkészítéséről, valamint a január 29-re tervezett konferencia szakmai kereteiről is tárgyalás zajlott Navracsics Tibor közigazgatási és területfejlesztési miniszter, valamint Czunyiné Bertalan Judit Államtitkár Asszony részvételével. Az egyeztetésen Oszkai Réka és Kovács István vett részt.

8. Kuratóriumi ülések

A Táj-Kapocs Alapítvány működésének szakmai és stratégiai megalapozottsága érdekében a kuratórium rendszeres, jellemzően havi ülésezési rendben dolgozik. A kuratóriumi ülések kiemelt szerepet töltenek be az alapítvány döntéshozatali és irányítási folyamataiban, hiszen ezek biztosítják a projektek előrehaladásának nyomon követését, a szakmai beszámolók megtárgyalását, valamint a pénzügyi és szervezeti kérdések áttekintését.

Az ülések alkalmat teremtenek arra, hogy a kuratórium tagjai személyesen egyeztessenek az aktuális feladatokról, értékeljék a megvalósított tevékenységeket, és közösen határozzák meg a következő időszak szakmai prioritásait. A rendszeres találkozások hozzájárulnak az átlátható működéshez, a felelős döntéshozatalhoz és az alapítvány stratégiai céljainak következetes megvalósításához.

Az alábbi időpontokban került sor kuratóriumi ülések megtartására:

- 2024.03.13.
- 2024.04.22.
- 2024.05.06.
- 2024.06.13.
- 2024.09.19.
- 2024.10.31.
- 2024.12.16.
- 2025.01.16.
- 2025.03.10.
- 2025.04.14.
- 2025.05.19.
- 2025.09.09.
- 2025.11.05.

- 2025.12.15.

9. További megvalósult tevékenységek

- Honlap létrehozása: A Táj-Kapocs Alapítvány hivatalos weboldala elkészült, amely elérhető a <https://tajkapocs.hu/> címen.
- Közösségi média csatornák indítása: Facebook, Instagram és YouTube platformokon való jelenlét megteremtése, rendszeres információmegosztással. [Facebook oldalunk](#).
  - Facebook követők száma: 623
  - Instagram követők száma: 142
  - Youtube csatorna: 5 feliratkozó, 17 videó
- Havi hírlevél: A rendszeres tájékoztatás és kapcsolattartás érdekében havonta megjelenő hírlevelet készítünk.
  - Hírlevelek címzettjeinek átlagos száma: 440
- Bemutató szórólap: Az alapítvány tevékenységeit és céljait bemutató szóróanyag elkészítése és terjesztése.
  - Példányszám: 500 db
- Arculati kézikönyv kidolgozása: Az alapítvány vizuális megjelenését és kommunikációját meghatározó irányelvek rögzítése.
- Adatbázis karbantartása és frissítése: Az alapítvány működéséhez szükséges információk folyamatos naprakészen tartása és kezelése.
- Beszámolók készítése: Rendszeres dokumentáció az elért eredményekről és tevékenységekről.
- Jógyakorlatok gyűjtése: Az alapítvány által alkalmazott és bevált módszerek rendszerezése és dokumentálása.
- Programszervezés: Rendezvények, látúóutak, szakmai programok és események előkészítése, lebonyolítása.
- Logózott ajándéktárgyak rendelése: Az alapítvány népszerűsítését támogató egyedi arculati elemekkel ellátott ajándéktárgyak (500 db mappa, 300 db toll, 100 db vászontáska) beszerzése.
- Humán erőforrás térkép: A térségi erőforrások feltérképezése és nyilvántartása
- Regisztráció és projektgyűjtés: A helyi és térségi fejlesztési projektek összegyűjtése és rendszerezése.
  - Partnerlistára feliratkozottak száma: 362
- Kutatás: akciótervekhez kapcsolódó személyes és fókuszcsoportos interjúk, kérdőíves felmérések, műhelymunkák.

- Kulturális térkép: egy folyamatosan bővülő online adatbázis, amely összegyűjti és bemutatja a térség művészeti közösségeit, alkotóit és előadóit, hogy segítse a helyi értékek láthatóvá tételét és a közösségek együttműködését.
  - Résztevők száma: 71
- Kiadvány: a program eddigi eredményeit, a mögötte álló modellt, valamint jövő terveit bemutató promóciós anyag
  - Példányszám: 250 db
- Tanulmány: A Táj-Kapocs módszertant részletesen bemutató és elemző szakmai tanulmány, amely átfogó képet ad a program elméleti háttéréről, gyakorlati alkalmazásáról és tapasztalatairól. A dokumentum célja nemcsak a módszertan rendszerezett ismertetése, hanem annak adaptálhatóságának elősegítése is, támogatva ezzel más térségekben történő alkalmazását és továbbfejlesztését.

10. Média

Táj-Kapocs kisfilmek:

[Ifjúsági Akadémia 2025 – összefoglaló film](#)

[Ifjúsági Akadémia – Látóutak 2025](#)

[Mit jelent számunkra az érték-és közösségvezérelt térségfejlesztés?](#)

[Művészet helyben – Itt a Táj-Kapocs kulturális térképe!](#)

[HÁLÓZAT – MÓDSZERTAN – JÖVŐ: Összefoglaló a Táj-Kapocs konferenciáról \(2025.10.17.\)](#)

[ELEVATE műhelymunka Sümegen \(2025.09.12.\)](#)

[ERA NOVA Ifjúsági Találkozó \(2025.08.08.\)](#)

[Ifjúsági Akadémia felkészítő tábor \(2025.07.02-05.\)](#)

[Táj-Kapocs – Amit eddig elértünk \(2025.07.22.\)](#)

[Fiatalok a vidékért – a vidék a fiatalokért ifjúsági konferencia Taliándörögdön \(2025.03.28.\)](#)

[TÁJ-ÉRTÉK-TURIZMUS: Szakmai konferencia a térségi turizmus fejlesztéséért \(2025.03.13.\)](#)

[Együtt a fiatalokért – Közösen a jövőért \(2025.01.24.\)](#)

[Civil Piknik Sümegen \(2024.08.24.\)](#)

[ERA NOVA Ifjúsági Piknik – Fiatalokkal közösen a jövőért \(2024.08.08.\)](#)

[Látóút a Közép-dunántúli Szövetség Ifjúságsegítő munkájának megismerésére \(2024.07.09.\)](#)

[A Táj-Kapocs Alapítvány működési területe](#)

Sajtómegjelenések:

[Balaton.hu: A táj\(építészet\) és a turizmus kapcsolódási lehetőségeiről tartottak előadást a Pannon Egyetemen \(2025.11.05.\)](#)

[Eseménytér: Táj-Kapocs: Korszakváltás a fejlesztéspolitikában? \(2025.10.17.\)](#)

[Szabadság: Négy nap a közösségépítés és együttműködés jegyében \(2025.10.06\)](#)

[VEOL: Hagyomány, mint népszerűségmegtartó erő \(2025.10.06.\)](#)

[Veszprém TV: Foglalkoztatási együttműködés \(2025.09.30.\)](#)

[A Táj-Kapocs Alapítvány ifjúsági programjairól beszélt Oszkai Réka, kuratóriumi elnök \(2025.09.18.\)](#)

[Eseménytér: Rövidesen indul a Nyitott Porta Napok \(2025.09.24.\)](#)

[Sümeg és Vidéke: Táj-Kapocs: A fiatalok helyben tartása is a célok között szerepel \(2025.09.24\)](#)

[VEOL: A közösségek ereje: tapasztalatok és lehetőségek a Művészetek Völgyében – „Az erő, ami bennünk van, itt is marad” \(2025.07.23.\)](#)

[Devecser TV: Táj-Kapocs Alapítvány „Kulturális híd” program \(2025.06.07.\)](#)

[VEOL: Fenntartható turizmus csak térségi együttműködéssel lehetséges \(2025.03.07.\)](#)

[Veszprém TV: Szakmai műhelynap \(2025.02.28.\)](#)

[KDNP: Navracsics Tibor: a térségek fejlesztése csak együttműködve képzelhető el \(2025.02.25.\)](#)

[Demokrata30: Navracsics Tibor: vonzó térség közös gondolkodással és cselekvéssel jöhet létre \(2025.02.26.\)](#)

[Magyar Nemzet: Százmillió támogatásokra számíthatnak az együttműködő települések \(2025.02.25.\)](#)

[Hírbalaton: Navracsics Tibor: a térségek fejlesztése csak együttműködve képzelhető el \(MTI\) \(2025.02.25.\)](#)

[MédiaBirodalom: Balatoni Katalin: legnagyobb kincsünk identitásunk átadása a gyermekeknek \(2025.01.28.\)](#)

[VEOL: Látóút a térségben \(2024.11.05.\)](#)

[https://www.gtk.uni-pannon.hu/wp-](https://www.gtk.uni-pannon.hu/wp-content/uploads/2024/11/PEGTK_sajtokozlemeny_batuki_konf_2024.pdf)

[content/uploads/2024/11/PEGTK_sajtokozlemeny_batuki_konf_2024.pdf](https://www.gtk.uni-pannon.hu/wp-content/uploads/2024/11/PEGTK_sajtokozlemeny_batuki_konf_2024.pdf)

[VEOL: Táj-Kapocs a turizmusért \(2024.10.12.\)](#)

[VEOL: Helyben termelt értékek és sikertörténetek \(2024.09.21.\)](#)

<https://www.hirbalaton.hu/sumegnek-is-sokat-segitett-az-europa-kulturalis-fovarosa-program-veol-hu/> (2024.09.18.)

[VEOL: Térségfejlesztési szakmai nap az együttműködés jegyében \(2024.09.17.\)](#)

[ZÓNA TV – KULTZÓNA – Nemeshany – Ismét Era Nova Fesztivál \(2024.08.14.\)](#)

[VEOL: Táj-Kapocs Alapítvány a Művészetek Völgyében \(2024.07.26.\)](#)

[Kultúrpalack: Navracsics Tibor: „Minden területen erősíteni kell a területfejlesztést” \(2024.07.24.\)](#)

[VEOL: Az együttműködés lehetőségei és hatásai \(2024.07.08.\)](#)

<https://eltetobalatonfelvidek.hu/latout-sumegen-es-tersegeben/>

[Magyar Nemzeti Vidéki Hálózat: Minőségfejlesztés a helyi termékek piacán \(2024.06.15.\)](#)

<https://www.termeloikosar.hu/node/1685> (2024.06.15.)

[VEOL: Minőségfejlesztés a helyi termékek piacán \(2024.06.12.\)](#)

[VEOL: Európa kulturális és innovációs központja lett a térség \(2024.06.02\)](#)

[VEOL: Értékek napja és ÉrtékTárs vetélkedő Sümegen \(2024.05.29.\)](#)

[HÍRHÍD-Tapolcai Régió Portálja: Látóút a vasvári térségben \(2024.05.23.\)](#)

[VEOL: Látóút a vasvári térségben \(2024.05.22.\)](#)

[Vas vármegyei Paktum: Látóúton jártunk a Vasi-Hegyhát Natúrparkban \(2024.05.16.\)](#)

[Nemzeti Művelődési Intézet: Az élhető vidékért a közösségek által a közművelődésben \(2024.05.06.\)](#)

<https://www.hidakforum.hu/images/2024aprtajkapocsnmiforum.pdf>

[HÍRHÍD-Tapolcai Régió Portálja: Kulturális híd épül Sümeg térségében](#)

[Lakitelek Népfőiskola: Alapítói vagyunk a Táj-Kapocs Alapítványnak \(2024.04.28.\)](#)

[VEOL: Együttműködés közös gondolkodással \(2024.04.27\)](#)

	pályázatok); közvetlenül is érzékelhető szinergia hatásokat eredményezzenek; tartós fejlesztési folyamatok lehetőségét teremtsék meg az adott téma területén.
Alapvetés a tervezéshez	Az egyes prioritásokhoz kapcsolt tematikus csomagok jól behatárolható tevékenységi elemekből építkeznek. Nem célunk, hogy valamennyi programot teljes vertikumban felépítsünk, ezt kizárólag ott tesszük meg komplexebben, ahol az idő-kapacitás- és forrás keretek megfelelőek hozzá. Másik oldalról csak olyan témacsomagok tervezését kezdtük meg, ahol folytatható a komplexebb építkezés. Valamennyi csomag esetében szükséges téma-koordinátor, témafelelős bevonása. A 2025 végéig tartó időszak során minden elindított programcsomag kapcsán alapelvárásunk, hogy sor kerüljön célzott igényfelmérésre, az érintett szakmai szervezetekkel való közvetlen egyeztetésekre (műhelytalálkozók, munkacsoport megbeszélések); valamint a témához kapcsolódóan partnerségi projektek kifejlesztésére (projekttervek, MT-k, üzleti tervek formájában). Az ezeken felüli tevékenységek a Táj-Kapocs Alapítvány és a bevont szakmai partnerek erőforrásainak függvényében tervezendők.
Tematikus programok	2024 szeptember végéig, - a megelőző partnerségi találkozók és szakmai egyeztetések nyomán az alábbi intézkedések, illetve tematikus programok kerültek meghatározásra: <i>I. Helyi gazdaságfejlesztésen belül:</i> 1) Helyben vagyunk Marcal völgye program (REL helyszínek komplex minőségfejlesztése); 2) Turisztikai potenciál fejlesztése térségi aktív túraajánlatok kidolgozásával; 3) Építs természetesen, - ökoépítéssel lehetőségei helyi alapanyagok felhasználásával; 4) "Paktummal a helyi gazdaságfejlesztésért" - vállalkozói inkubációs program; <i>II. Társadalmi- és humán tőke fejlesztése - programon belül:</i> 1) Kulturális híd (hálózatban a kulturális gazdaságfejlesztésért); 2) Ifjúsági akadémia (aktív fiatalok bevonásával, ifjúsági bázis-közösségek erősítésével); 3) Partnerségben az iskolákkal; <i>III. Települési környezet fejlesztése - programon belül:</i> 1) Településfejlesztési tudás- és aktivitás bővítése; 2. Önkormányzati kutatás, igényfelmérés, valamint erre alapozott projektfejlesztés;
Tevékenység elemek logikája	
1. Célzott kutatás, felmérés	A kutatási tevékenység nem kizárólagosan a tematikus programok mentén zajlik, hanem átfogó, - a kiemelt célcsoport köréhez kapcsolódó kutatások is zajlanak. Pl.: 2024 őszén induló önkormányzati-, illetve vállalkozói kutatás, igényfelmérés, amelyek eredményeiből több tematikus program is építkezhet.
2. Partnerségi tervező műhelyek, munkacsoportok	Alapvetően a fókuszterületekhez kapcsolódó szakmai szervezetek behívásával zajló találkozók. 2024. márciusában elindult, de a teljes időszakban folyamatosan zajlik. Cél, hogy az aktív témákhoz kapcsolódóan

	rendszeressé váljanak a találkozók, és a szakmai partnerek komplementer erőforrásokat hozzanak be az együttműködésbe.
<i>3. Látóutak, térségi jó gyakorlatok feltérképezése és kommunikálása</i>	Cél, hogy a Táj-Kapocs Alapítvány működési területén feltérképezzük és megismertessük azokat a jól működő kezdeményezéseket, amelyekből más térségi szereplők tanulhatnak, illetve amelyek közvetlenül is bekapcsolhatók a területfejlesztési folyamatokba. Eszközei a látóutak, közvetlen felkereséssel zajló interjúk, valamint a kezdeményezések kommunikációja a saját és partneri információs felületeken. Alapvetően a munkaszervezet végzi a kapcsolódó feladatokat.
<i>4. Projekt-fejlesztés MT-k, projekt-tervek, üzleti tervek készítése</i>	2025 végéig minimum 15 partnerségi projektterv elkészítését vállalta az Alapítvány. - Fontos, hogy ezek reálisan megvalósíthatók, és a kiemelt fókuszterületekhez kapcsolódó projektek legyenek, és lehetőség szerint a forrás-bevonási tevékenység is elinduljon az időszak alatt. A projekttervek mellett, - kiemelten a gazdaságfejlesztés területén - üzleti tervek elkészítésének segítése is indokolt lehet.
<i>5. Inkubációs és Mentorprogram</i>	Az aktív tematikus programok megvalósításának kulcstevékenysége. Kiemelten a gazdaságfejlesztési csomagoknál tervezzük a szerves felépítését, de megjelenik a humán tőke erősítését célzó intézkedésnél is. Cél, hogy legalább egy éven keresztül olyan mentori támogatással tudjunk szakmai segítséget nyújtani a vállalkozások, helyi termelők, és adott esetben civil közösségek számára, ami garanciát jelent az igény, és ügyfél-folyamat központú, rövid távon is eredményeket hozó, monitorozható fejlesztési folyamatok elindítására, az "ügyfeleket" segítő szakmai- és infrastrukturális erőforrások bővítésére.
<i>6. Képzés, kompetencia fejlesztés, tudás átadó programok</i>	Elsősorban népfőiskolai elveken nyugvó (a területen működő partner-népfőiskolákkal közvetlen partnerségben megvalósuló) képzések, információs napok, tudás-átadó alkalmak, és esetileg kapcsolódó ösztöndíj-programok meghirdetését jelenti, amely elsősorban a helyi életminőség fejlesztése szempontjából meghatározó célcsoportok kompetencia-fejlesztését célozza (polgármesterek és önkormányzati képviselők, civil szervezeti vezetők, közművelődési szakemberek, vállalkozások, helyi termék-előállítók, pedagógusok, stb.). A tudás-átadáson túl közvetlen cél itt is a partnerségi együttműködés erősítése.
<i>7. Egyedi marketing/promóció, informatikaihátter-megoldások</i>	A tematikus programcsomagok kommunikációját-, a bevont partnerek motivációját segítő marketing és promóciós eszközök (információs kiadványok, szórólapok, promóciós filmek, program-arcuati fejlesztések stb. amelyek segítik a fejlesztések népszerűsítését a térségen belül és kívül egyaránt. Másfelől a programok megvalósítását segítő info-kommunikációs fejlesztések tartoznak ide (pl. mentori- és tanácsadói platform fejlesztése)
<i>8. Tematikus, felhívásokon alapuló hálózatos akciók</i>	Kiemelten fontos, remélhetőleg modell-értékű tevékenység elem, amelynek elsődleges célja a tematikus programcsomagok által megcélzott szereplők közvetlen bevonása, és a bevonáson keresztül többlet erőforrások mobilizálása. Ez megtörténhet egyszerű felhívások, - pl. ösztöndíjprogram - keretében, de jelentheti hálózatos elven megvalósuló rövid időtartamú

	akcióprogramok megvalósítását is (pl. Nyitott tájházak, vagy Múzeumok éjszakája - programok analógiájára építve.)
<i>9. Aktív forrásteremtés (beadott pályázat, adománygyűjtés, önkéntes program)</i>	Célunk, hogy a térségfejlesztési prioritások mentén, - kiemelten a projektfejlesztési tevékenységre támaszkodva -, közvetlenül is növeljük a fejlesztési folyamatokat segítő erőforrások mennyiségét. Ez jelenti egyrészt új pályázatok beadását, a kiemelt partnerszervezeteink aktív projektjeivel (programjaival) való tudatos szinergia-teremtést, de adott esetben az hosszú távú önkéntesség szerepének erősítését (pl. tanácsadói programokban), vagy minta jelleggel közösségi kezdeményezések adományokból történő finanszírozását. Módszertanilag egyfajta "térségfejlesztési folyamatokra optimalizált, működő „multifund” megteremtésének lehetőségét vizsgáljuk térségi szinten.

Belső perifériák: definíció és európai kontextus

Belső perifériák: definíció és európai kontextus

Belső periféria: fejlettebb régiók gyűrűjében, mégis gazdasági-társadalmi lemaradásban lévő térségek.

Közös jellemzők: gyenge elérhetőség, alacsony szolgáltatási színvonal, munkahelyhiány, elvándorlás.

Európai szinten az ún. inner periphery jelenség jól dokumentált.

Miért fontos? Középtávon országos versenyképességi és kohéziós ügy: nem hagyhatók „fehér foltként”.

A Táj-Kapocs-modell áttekintése (fő építőkövek)

3-7 éves programok

Kulturális híd, Ifjúság, Lakhatás, Helyben vagyunk

Addicionális erőforrások

Multifund-logika, Önkéntesség, Adomány, Erőforrás-megosztás

Támogató szolgáltatások

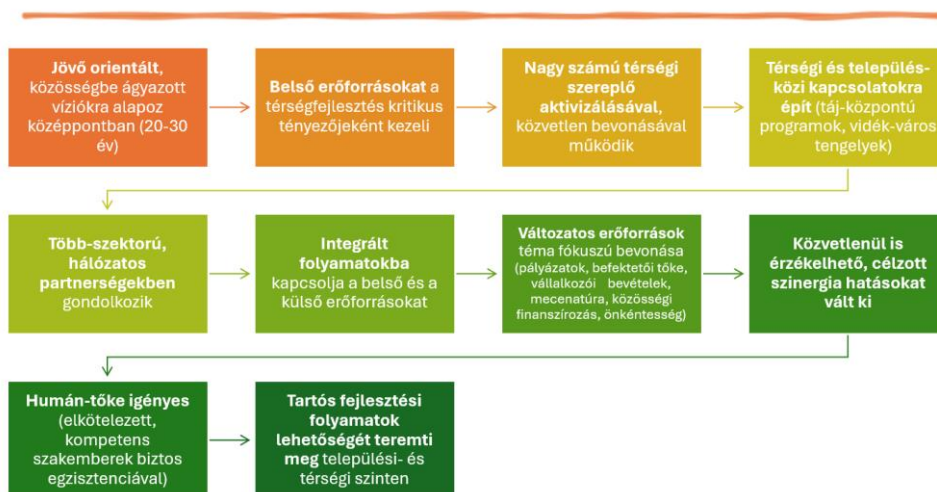
Projektfejlesztés, Forrásteremtés, Tanácsadás, Mentorálás, Képzés

Hálózati alapok

Diagnózis, Partnerség, Jövőkép, Látóutak

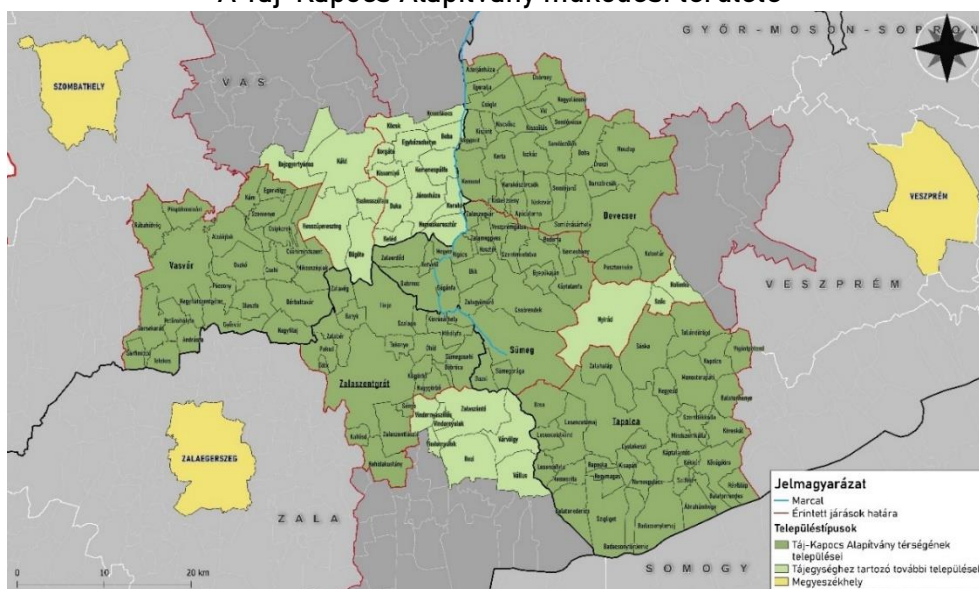
Érték- és közösségvezérelt térségfejlesztés módszertani alapismérvei - összegzés

Érték- és közösség vezérelt térségfejlesztés módszertani alap-ismérvei - összegzés

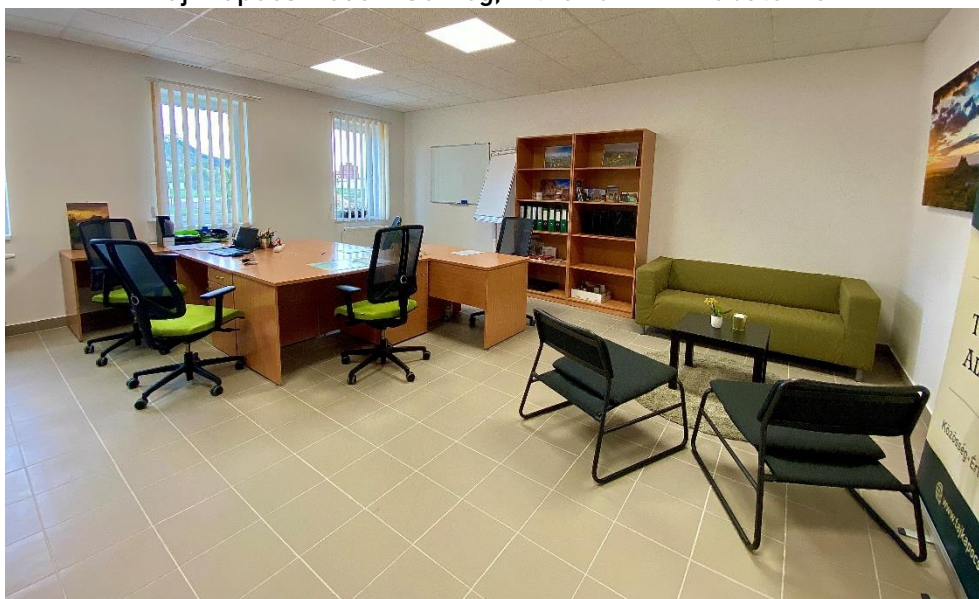

11.2. Fotódokumentáció

A Táj-Kapocs Alapítvány működési területe

Táj-Kapocs iroda - Sümeg, Eitner u. 22. Inkubátorház

2024. március 21. Sajtótájékoztató - Sümeg

Az Alapítvány kuratóriumi tagjai és munkaszervezete 2025 decemberében

Szakmaspecifikus műhelymunkák

TÁJ KAPOCS

TÁJ-KAPOCS AZ EGYÜTTMŰKÖDŐ KÖZÖSSÉGEKÉRT ALAPÍTVÁNY

Székhely: 9825 Oszkó, Molnár Antal utca 4.

Iroda: 8330 Sümeg, Eitner utca 22.

Telefonszám: +36-30/423-0342

E-mail: info@tajkapocs.hu | www.tajkapocs.hu

Látóutak

TÁJKAPOCS

TÁJ-KAPOCS AZ EGYÜTTMŰKÖDŐ KÖZÖSSÉGEKÉRT ALAPÍTVÁNY

Székhely: 9825 Oszkó, Molnár Antal utca 4.

Iroda: 8330 Sümeg, Eitner utca 22.

Telefonszám: +36-30/423-0342

E-mail: info@tajkapocs.hu | www.tajkapocs.hu

Szakmai konferenciák és programok

TÁJKAPOCS

TÁJ-KAPOCS AZ EGYÜTTMŰKÖDŐ KÖZÖSSÉGEKÉRT ALAPÍTVÁNY

Székhely: 9825 Oszkó, Molnár Antal utca 4.

Iroda: 8330 Sümeg, Eitner utca 22.

Telefonszám: +36-30/423-0342

E-mail: info@tajkapocs.hu | www.tajkapocs.hu

Minisztériumi egyeztetések

Helyben vagyunk”: helyi termékelőállítók és REL-hálózat támogatása

Aktív turizmus: túraútvonalak, nyitott porták, tájházak, kerékpáros turizmus

Paktummal a helyi gazdaságért: foglalkoztatási inkubáció, mentorhálózat

„Kulturális híd”: innovatív kulturális és közösségépítő hálózat

Együtt az ifjúság helyben tartásáért

TÁJKAPOCS

TÁJKAPOCS AZ EGYÜTTMŰKÖDŐ KÖZÖSSÉGEKÉRT ALAPÍTVÁNY

Székhely: 9825 Oszkó, Molnár Antal utca 4.

Iroda: 8330 Sümeg, Eitner utca 22.

Telefonszám: +36-30/423-0342

E-mail: info@tajkapocs.hu | www.tajkapocs.hu

„Iskolák a Tájban”

Civil szervezetek szerepének erősítése: szakmai fórumok, ifjúsági bevonás

Települési környezet és önkormányzati kompetencia

